

18/1959

S-3

11481

DECRETUL 293/1959

PRIVIND

**REGLEMENTAREA DREPTURILOR DE PENSIE
CE SE ACORDĂ OFIȚERILOR ȘI SUBOFIȚERILOR**

*

REGULAMENTUL 1302/1959

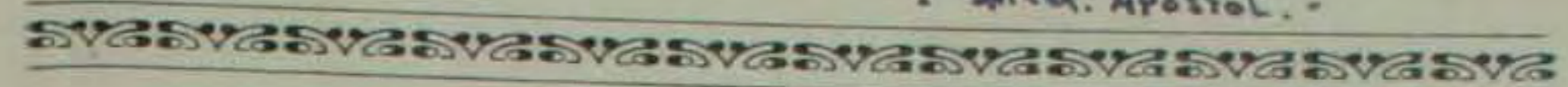
DE APLICARE A DECRETULUI 293/1959

D 13088/v7

Seria 005

7

DECRETUL 293/1959

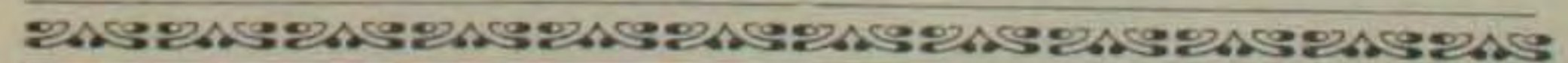
PRIVIND

**REGLEMENTAREA DREPTURILOR DE PENSIE
CE SE ACORDĂ OFIȚERILOR ȘI SUBOFIȚERILOR**

*

**REGULAMENTUL 1302/1959
DE APLICARE A DECRETULUI 293/1959**

Seria **005**

DECRET

privind reglementarea drepturilor de pensie ce se acordă
olițerilor și subolițerilor

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare
Române Decretează :

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. — (1) Olițerii și subolițerii, după trecerea lor în rezervă sau direct în retragere, au drept la pensie în condițiile prevăzute în prezentul decret.

(2) În aceleași condiții, în caz de deces al militarilor de mai sus, sau al pensionarilor militari, membrii lor de familie au drept la pensie de urmași.

Art. 2. — Categoriile de pensii sunt :

- a) de serviciu ;
- b) de invaliditate ;
- c) pentru merite deosebite ;
- d) de urmași.

Art. 3. — Pensionarii și membrii lor de familie au drept la ajutoare și asistență socială, potrivit normelor în vigoare.

Art. 4. — Pensia se poate stabili oricând, dacă sunt împlinite condițiile prezentului decret.

Art. 5. — Fondurile necesare plății pensiilor și a altor drepturi cuvenite pensionarilor militari și membrilor lor de familie se asigură de stat prin înscrierea în acest scop a sumelor necesare în planul de cheltuieli al Ministerului Forțelor Armate, respectiv al Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 6. — Pensia nu este impozabilă.

CAPITOLUL II PENSIA DE SERVICIU

Art. 7. — (1) Au drept la pensie de serviciu militarii care la trecerea în rezervă sau direct în retragere au o vechime minimă de 25 ani în serviciu.

(2) De asemenea, au drept la pensie de serviciu, cu reducerea vechimii minime, militarii care la trecerea în rezervă sau direct în retragere au cel puțin 20 de ani vechime în serviciu, în următoarele situații :

— la împlinirea limitei de vîrstă a gradului sau la pierderea totală sau parțială a capacității de muncă după trecerea în rezervă sau direct în retragere ;

— cei care sînt trecuți în rezervă sau direct în retragere după data de 27 mai 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Forțelor Armate, respectiv după data de 16 aprilie 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Afacerilor Interne, ca urmare a reducerii statelor de organizare sau reorganizării Forțelor Armate, ori pentru motive medicale ce nu se încadrează într-un grad de invaliditate, indiferent dacă au împlinit sau nu limita de vîrstă a gradului.

(3) Pentru anumite funcții, unde natura serviciului nu impune pensionarea la o vîrstă mai redusă, se stabilește drept condiție de pensionare pe lângă condițiile prevăzute la alineatul 1 și 2 din acest articol și vîrsta de 55 ani pentru bărbați și 50 ani pentru femei.

(4) Categoriile de militari la care se va cere — în vederea pensionării — îndeplinirea condițiilor de vîrstă, precum și cate-

goriile la care această condiție nu se cere, se vor preciza prin ordinul ministrului Forțelor Armate, respectiv ordinul ministrului Afacerilor Interne.

(5) În cazul în care pensionarea acestor categorii de militari se face din inițiativa M.F.A., respectiv M.A.I., condiția de vîrstă nu mai este obligatorie, urmînd a li se acorda pensie de serviciu potrivit alineatului 1 și 2 al acestui articol.

Art. 8. — (1) Timpul de serviciu pentru stabilirea pensiei cuprinde :

— Serviciul militar în termen ;

— Timpul servit ca elev în școlile militare de ofițeri și subofițeri sau în instituțiile militare de învățămînt superior ;

— Timpul servit în cadrele permanente ale Forțelor Armate ;

— Timpul de concentrare și mobilizare efectuat atît înainte de intrarea în cadrele permanente ale Forțelor Armate, cit și în perioadele de întrerupere a serviciului în cadrele permanente ale Forțelor Armate ;

— Timpul petrecut în prizonierat ;

— Timpul servit ca funcționar sau muncitor calificat înainte de intrarea în armată, precum și timpul servit ca salariat în perioadele de întrerupere a serviciului în cadrele permanente ale Forțelor Armate ;

— Timpul cit a fost deținut pentru activitate democratică înainte de trecerea în rezervă sau retragere.

(2) Timpul de mobilizare, precum și timpul din prizonierat, efectuat după trecerea în rezervă se adaugă la vechimea în serviciu în cazul cînd militarul îndeplinește condițiile pentru pensia de serviciu.

Art. 9. — (1) La calculul anilor de serviciu se adaugă următoarele sporuri de timp :

a) Odată, timpul servit în orice comandament, unitate sau serviciu care intră în compunerea armatei operative în timp de război.

Prin regulamentul de aplicare a prezentului decret, se vor stabili perioadele de război care dau dreptul la acest spor ;

b) Alte sporuri de timp care se vor stabili prin hotărîri ale Consiliului de Miniştri şi prin regulamentul de aplicare a prezentului decret.

(2) În cazul cînd militarul se află în aceeaşi perioadă de timp, în 2 sau mai multe situaţii, se acordă sporul de timp pentru o singură situaţie şi anume pentru aceea care prevede sporul cel mai avantajos.

Art. 10. — La totalul anilor de serviciu, fracţiunile de cel puţin 6 luni se întregesc la 1 an, iar cele mai mici de 6 luni se neglijează.

Art. 11. — (1) Cuantumul pensiei de serviciu, pentru 25 ani vechime în serviciu se calculează în raport cu drepturile de soldă corespunzătoare ultimului grad avut în activitate, asupra cărora se aplică următoarele procente :

- 70% pentru sergenţi majori şi plutonieri ;
- 65% pentru plutonieri majori, sublocotenenţi şi locotenenţi ;
- 60% pentru locotenenţi majori şi căpitani ;
- 55% pentru ofiţeri superiori şi generali.

(2) Pentru sublocotenenţi, cuantumul nu va fi mai mic de 650 lei lunar.

(3) Pentru fiecare an de serviciu în plus peste vechimea minimă de 25 ani, procentul corespunzător categoriei respective se măreşte cu 2% fără a se depăşi procentul de 100%.

(4) Pentru o vechime mai mică de 25 ani, pensia se calculează în raport cu vechimea în serviciu, scăzîndu-se din pensia corespunzătoare vechimii de 25 ani, o cotă proporţională cu anii mai puţin serviţi, fără ca pensia să fie mai mică de 250 lei.

Art. 12. — (1) Pensia de serviciu nu poate fi mai mare de:

- 750 lei pentru subofiţeri de front şi servicii ;
- 1000 lei pentru ofiţeri inferiori şi subofiţeri tehnici ;
- 1500 lei pentru ofiţeri superiori ;
- 2500 lei pentru generali şi amirali.

(2) Pensia minimă pentru cel puţin 25 ani de serviciu este de 350 lei lunar.

CAPITOLUL III

PENSIA DE INVALIDITATE

Art. 13. — (1) Pensia de invaliditate se acordă ofiţerilor şi subofiţerilor trecuţi în rezervă sau retragere, dacă se constată că au invalidităţi sau boli contractate ori agravate în timpul serviciului militar activ şi se încadrează într-un grad de invaliditate.

(2) Invalidităţile care dau drept la pensie sînt de 3 grade, în raport cu incapacitatea de muncă şi anume :

— De gradul I — care provoacă pierderea totală a capacităţii de muncă şi nevoia de îngrijire şi supraveghere a invalidului de către o altă persoană ;

— De gradul II — care provoacă pierderea totală a capacităţii de muncă cu posibilitatea invalidului de a se servi fără ajutorul altei persoane ;

— De gradul III — care provoacă pierderea parţială a capacităţii de muncă, invalidul nemaifiind capabil de o muncă permanentă în armată, dar este capabil de o muncă permanentă sau cu program redus în altă profesiune.

(3) Pensia de invaliditate se acordă indiferent de vechimea în serviciu şi se calculează în raport de drepturile de soldă corespunzătoare ultimului grad avut în activitate, de cauza invalidităţii şi gradul de invaliditate, astfel :

a) pentru militarii trecuţi în rezervă sau retragere cu invalidităţi contractate sau agravate în timpul şi din cauza serviciului militar, pensia se calculează în funcţie de gradul invalidităţii, astfel :

	Gradul de invaliditate		
	I	II	III
— pînă la 900 lei din drepturile de soldă lunare	100%	85%	50%
— pentru diferenţa în plus peste 900 lei, pînă la cuantumul drepturilor de soldă	45%	35%	25%

b) Pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere cu invalidități sau boli contractate sau agravate în timpul serviciului militar în împrejurări care nu au nici o legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, pensia se calculează în funcție de gradul invalidității, astfel :

	Gradul de invaliditate		
	I	II	III
— până la 700 lei din drepturile de soldă lunare	85%	65%	40%
— pentru diferența în plus peste 700 lei până la cuantumul drepturilor de soldă	40%	30%	20%

(4) Militarii care au contractat invalidități sau boli în timpul serviciului militar și care la data trecerii în rezervă sau retragere, nu au fost încadrați într-un grad de invaliditate, pot cere în decurs de un an de la această dată să fie examinați de comisiile medico-militare pentru a se constata dacă se încadrează într-un grad de invaliditate, în vederea acordării pensiei de invaliditate.

Art. 14. — Pensionarii de invaliditate de gradul I, au drept, în afară de pensie, la o indemnizație pentru îngrijire în sumă de :

a) 200 lei lunar, dacă invaliditatea este contractată sau agravată în timpul și din cauza serviciului militar ;

b) 100 lei lunar, dacă invaliditatea este contractată sau agravată în timpul serviciului militar în împrejurări care nu au nici o legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

Art. 15. — Pensionarii militari invalizi sînt supuși revizuirii medicale sub raportul capacității lor de muncă, cu excepția celor care prezintă invalidități ireversibile.

Art. 16. — (1) În cazul cînd la revizuirea medicală se schimbă gradul de invaliditate al unui pensionar, pensia se calculează în raport de noul grad de invaliditate.

(2) Pensionarii care au fost trecuți în rezervă sau retragere pentru motive medicale pot opta pentru pensia de serviciu în

condițiile art. 7 din prezentul decret, indiferent dacă au împlinit sau nu limita de vîrstă în grad și chiar dacă ulterior la revizuirea medicală se constată că nu se mai încadrează într-un grad de invaliditate.

Art. 17. — (1) Pensia de invaliditate nu poate fi mai mare de :

- 750 lei pentru subofițerii de front și servicii ;
- 1000 lei pentru ofițerii inferiori și subofițerii tehnici ;
- 1500 lei pentru ofițerii superiori ;
- 2500 lei pentru generali și amirali.

(2) Pensia minimă de invaliditate se stabilește astfel :

a) Pentru invalidități contractate sau agravate în timpul și din cauza serviciului militar :

- gradul I de invaliditate . . . . . 400 lei lunar
- gradul II de invaliditate . . . . . 350 lei lunar
- gradul III de invaliditate . . . . . 250 lei lunar

b) Pentru invalidități contractate sau agravate în timpul serviciului militar în împrejurări care nu au legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu :

- gradul I de invaliditate . . . . . 350 lei lunar
- gradul II de invaliditate . . . . . 300 lei lunar
- gradul III de invaliditate . . . . . 200 lei lunar

CAPITOLUL IV

PENSIA PENTRU MERITE DEOSEBITE

Art. 18. — Au drept la pensie pentru merite deosebite cei care au adus servicii excepționale în domeniul activității militare sau au săvîrșit fapte de înalt devotament față de Republica Populară Romînă, în cazul cînd îndeplinesc condițiile de pensionare prevăzute în prezentul decret.

Art. 19. — Pensia pentru merite deosebite, precum și pentru urmașii acelorora cu asemenea merite, se acordă prin Hotărîre a Consiliului de Miniștri.

CAPITOLUL V
PENSIA DE URMAȘ

Art. 20. — (1) Au drept la pensie de urmaș, în condițiile prevăzute mai jos, membrii de familie ai militarilor arătați la art. 1, precum și ai pensionarilor militari, decedați, și anume: copiii, soția, soțul, părinții, frații și surorile, care se aflau în întreținerea celui decedat.

(2) Membrii de familie au drept la pensie de urmaș, numai dacă cel decedat îndeplinea, la data decesului, condițiile pentru obținerea unei pensii sau era pensionar.

Art. 21. — (1) Au drept la pensie de urmaș copiii :

a) pînă la vîrsta de 16 ani, sau dacă urmează o școală, pînă la vîrsta de 18 ani ;

b) orfanii de ambii părinți, care urmează studii superioare, pînă la terminarea acestora, fără a depăși, însă, vîrsta de 25 ani;

c) dacă au devenit invalizi de orice grad pînă la împlinirea vîrstelor arătate la litera „a” sau „b”, sau în termen de cel mult un an de la împlinirea acestor vîrste, pe toată durata invalidității.

(2) În cazul decesului unuia dintre părinți, copiii au drept la pensie de urmaș, indiferent de veniturile părintelui rămas în viață.

Art. 22. — Are drept la pensie de urmaș soția :

a) dacă a împlinit vîrsta de 55 ani, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului, pe tot timpul vieții ;

b) dacă a împlinit vîrsta de 50 ani și a născut 5 sau mai mulți copii, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului, pe tot timpul vieții ;

c) dacă a împlinit vîrsta de 50 ani, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului și are cel puțin 20 ani de căsnicie cu soțul decedat, pe tot timpul vieții ;

d) dacă, la data decesului soțului, are unul sau mai mulți copii minori, pînă cînd copiii împlinesc vîrsta de 16 ani sau, dacă urmează o școală, 18 ani ;

e) dacă se află în stare de invaliditate, de orice grad, sur-

venită înainte sau după decesul soțului, pe toată durata invalidității.

Art. 23. — Are drept la pensie de urmaș soțul :

a) dacă la data decesului soției, avea vîrsta de 60 ani, pe tot timpul vieții ;

b) dacă a devenit invalid de orice grad, înainte de data decesului soției sau în termen de cel mult un an de la această dată, pe toată durata invalidității.

Art. 24. — Are drept la pensie de urmaș părintele :

a) dacă, la data decesului fiului sau fiicei, avea vîrsta de 60 ani tatăl sau 55 ani mama, pe tot timpul vieții ;

b) dacă a devenit invalid de orice grad, înainte de data decesului fiului sau fiicei, sau în termen de cel mult un an de la această dată, pe toată durata invalidității.

Art. 25. — Au drept la pensie de urmaș, frații și surorile :

a) pînă la vîrsta de 16 ani, dacă urmează o școală, pînă la vîrsta de 18 ani ;

b) dacă au devenit invalizi de orice grad înainte de împlinirea vîrstelor arătate la litera „a” sau în termen de cel mult un an de la împlinirea acestor vîrste, pe toată durata invalidității.

Art. 26. — (1) Are drept la pensie de urmaș, soția sau soțul supraviețuitor, ori unul dintre părinții decedatului, indiferent de capacitatea de muncă sau de vîrstă, chiar dacă are salariu sau alte venituri, cînd vreuna dintre aceste persoane îngrijește de copii, frați sau surori ai decedatului, care nu au împlinit vîrsta de 8 ani, pînă la împlinirea acestei vîrste.

(2) Dacă, între timp, soția sau mama decedatului a împlinit vîrsta de 55 ani, ori soțul sau tatăl decedatului a împlinit vîrsta de 60 ani, pensia acordată se menține pe tot timpul vieții.

(3) De asemenea, dacă între timp, cei arătați în alineatul 2, au devenit invalizi de orice grad, au drept la pensia acordată, pe toată durata invalidității.

Art. 27. — (1) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește ca bază de calcul :

- a) pensia susținătorului decedat, dacă era pensionar ;
- b) pensia de serviciu ce s-ar fi cuvenit susținătorului decedat ;
- c) pensia de invaliditate de gradul I, ce s-ar fi cuvenit militarului decedat, după cauza care a determinat decesul ;
- d) pensia corespunzătoare gradului II de invaliditate ce s-ar fi cuvenit celui decedat, dacă decesul a fost cauzat de un accident în afară de muncă sau de boală obișnuită.

(2) În cazul când celui decedat i s-ar fi cuvenit o altă pensie într-un cuantum mai mare, se va lua ca bază de calcul această pensie.

(3) Pentru stabilirea pensiei de urmaș cuvenită copiilor orfani de ambii părinți, se vor lua ca bază de calcul pensiile cumulate ce se cuvin părinților decedați.

(4) Asupra bazei de calcul se aplică următoarele procente :

Procente	Numărul urmașilor cu drept la pensie
100	pentru 3 sau mai mulți
75	pentru 2
50	pentru 1

Art. 28. — (1) Are drept la ajutor social, în caz de deces al soțului, soția care nu îndeplinește condițiile pentru a primi pensie de urmaș și nu are mijloace de existență, după cum urmează:

a) 200 lei lunar în cazul când soțul era pensionar sau îndeplinea condiția de vechime în serviciu pentru obținerea unei pensii ;

b) 100 lei lunar în cazul când militarul nu îndeplinea condiția pentru a fi pensionat.

(2) Ajutorul se acordă până la încadrarea în muncă, fără a depăși 6 luni.

CAPITOLUL VI

CALCULAREA ȘI RECALCULAREA PENSIILOR

Art. 29. — Pensiile prevăzute în prezentul decret, cu excepția celor pentru merite deosebite, se stabilesc de către Ministerul

Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne, prin organe special instituite în cadrul acestor ministere.

Art. 30. — (1) Deciziile date de către organele de pensii pot fi contestate de cel care cere pensia.

(2) Termenul de contestație este de cel mult 3 luni și decurge de la data comunicării deciziei.

Art. 31. — (1) Contestațiile împotriva deciziilor organelor de pensii se judecă de către o comisie care se va organiza și va funcționa potrivit regulamentului de aplicare a prezentului decret.

(2) Deciziile acestei comisii sint definitive pentru cei care au cerut pensia.

Art. 32. — (1) Pensia se calculează luindu-se ca bază drepturile de soldă corespunzătoare ultimului grad avut în activitate și care cuprind :

— solda de grad ;

— solda de funcție la minim corespunzătoare ultimului grad avut în activitate, iar pentru plutonieri solda de funcție la maxim corespunzătoare ultimului grad avut în activitate.

(2) Cuantumul soldei de grad și de funcție corespunzătoare ultimului grad avut în activitate, este cel prevăzut în legislația în vigoare privind stabilirea drepturilor bănești ale personalului Forțelor Armate, la data pensionării celui în cauză.

(3) Prin regulamentul de aplicare a prezentului decret, se va stabili funcția corespunzătoare fiecărui grad militar în vederea stabilirii cuantumului pensiei.

(4) Pentru toți militarii care beneficiază de prevederile decretului de față, drepturile de soldă sint cele prevăzute pentru trupele de uscat, din Ministerul Forțelor Armate.

Art. 33. — (1) Pensiile stabilite pe baza legilor anterioare vor fi recalculate în conformitate cu prevederile prezentului decret și ale regulamentului de aplicarea lui.

(2) Cuantumul pensiei recalculate se stabilește astfel :

a) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere pînă la 23 August 1944, în procent de 60% din pensia ce li s-ar cuveni pe baza prevederilor prezentului decret, fără a se depăși plafonul de 800 lei lunar pentru generali și amirali și 700 lei lunar pentru ceilalți militari;

b) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere între 23 August 1944 — 1 ianuarie 1949 și care au participat la războiul antihitlerist, în procent de 75% din pensia ce li s-ar cuveni pe baza prevederilor prezentului decret, fără a se depăși plafonul de 1200 lei lunar, pentru generali și amirali și 1000 lei lunar pentru ceilalți militari. Celor care nu au participat la războiul antihitlerist li se aplică prevederile de la litera „a” de mai sus;

c) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere între 1 ianuarie 1949 — 27 mai 1958 (respectiv 16 aprilie 1958), în procent de 90% din pensia ce li s-ar cuveni pe baza prevederilor prezentului decret, fără a se depăși plafonul de 1600 lei lunar pentru generali și amirali și 1200 lei lunar pentru ceilalți militari.

d) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere după 27 mai 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Forțelor Armate, respectiv 16 aprilie 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Afacerilor Interne, cuantumul pensiei se recalculează după prevederile prezentului decret.

(3) Prevederile de mai sus se aplică și celor care cer a li se stabili pensia pe baza acestui decret deși nu îndeplineau condițiile prevăzute de legile anterioare, precum și celor care nu au cerut a li se stabili pensia pe baza legii anterioare, deși aveau drept și cer aceasta pe baza prezentului decret.

Art. 34. — Cei pensionați pe baza unor legi anterioare, dacă nu îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute de prezentul decret, vor primi pensia în raport de vechimea în serviciu, fără a li mai mică de 250 lei lunar.

Art. 35. — Pensia recalculată nu poate fi mai mică decît cuantumul pensiei anterior încasate împreună cu toate drepturile bănești legate de aceasta.

Art. 36. — (1) În perioada de recalculare, potrivit dispozițiilor decretului de față, a pensiilor anterioare, pensionarii vor continua a primi pensia veche.

(2) În cazul în care, în urma recalculărilor făcute, vor rezulta diferențe în plus față de pensiile vechi, aceste diferențe vor fi achitate cu începere de la data intrării în vigoare a prezentului decret.

(3) În cazul în care pensionarii nu mai îndeplinesc condițiile legale pentru a primi pensie, sumele încasate în perioada de recalculare nu vor fi restituite.

Art. 37. — Militarii chemați în activitate, încetează de a mai primi pensia acordată. La trecerea lor din nou în rezervă sau retragere, au drept la pensie de vechime în serviciu sau de invaliditate, care se va stabili potrivit ultimului grad avut la trecerea lor din nou în rezervă sau retragere, în condițiile prevăzute în decretul de față.

Art. 38. — (1) Pensionarilor militari concentrați, li se suspendă pensia pe timpul concentrării.

(2) Pensionarii militari care pe durata concentrării, au contractat vreo invaliditate în legătură cu îndeplinirea obligațiilor ce decurg din serviciul militar, au drept de a primi de la Ministerul Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne, pensia de invaliditate stabilită în condițiile art. 3, pct. 3, litera „a”.

(3) Rezerviștii concentrați care nu sînt pensionari militari, dacă pe timpul concentrării au contractat vreo invaliditate în legătură cu îndeplinirea obligațiilor ce decurg din serviciul militar, au drept de a primi pensie de invaliditate de la organele de prevederi sociale de pe lângă sfaturile populare, pe baza legii care reglementează drepturile la pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat. În cazuri excepționale, cu aprobarea Ministrului Forțelor Armate, respectiv Ministrului Afacerilor Interne, se poate acorda acestor rezerviști pensie de invaliditate de către Ministerul Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne, după prevederile decretului de față.

CAPITOLUL VII
DISPOZIȚII FINALE

Art. 39. — (1) Pensia de orice fel se stabilește la cererea celui îndreptățit.

(2) Pensia se stabilește și la cererea unității militare.

Art. 40. — (1) Nimeni nu poate primi decît o singură pensie, indiferent de fondul din care aceasta este plătită ori de legea în care este prevăzut dreptul la pensie.

(2) Persoanele care îndeplinesc condițiile pentru a primi mai multe pensii, pot opta oricînd, pentru una din ele.

Art. 41. — (1) Determinarea gradului de invaliditate, stabilirea incapacității de muncă și revizuirile medicale, în vederea stabilirii dreptului la pensie, vor fi făcute de comisiile medico-militare.

(2) Procesele-verbale încheiate de aceste comisii medico-militare pot fi contestate de cel care cere pensia la comisii medico-militare superioare.

Art. 42. — (1) Pensia, precum și orice alte sume cuvenite celor în drept și rămase neplătite din vina acestora, se prescriu în termen de 6 luni de la data cînd trebuiau să fie achitate.

(2) În cazul în care neplata nu se datorește vinei pensionarului, i se vor achita toate sumele restante, dacă acestea sînt cerute în termen de 3 ani de la data de cînd sînt datorate.

Art. 43. — Pentru pensionarii militari care au lucrat ca salariați înainte de intrarea în cadrele permanente ale Forțelor Armate, sau în perioadele de întrerupere a serviciului în cadrele permanente ale Forțelor Armate, stabilirea și dovedirea vechimii în muncă ca salariați se va face pe baza normelor prevăzute în regulamentul de aplicare a decretului de față.

Art. 44. — Cetățenii unui stat străin și urmașii lor, domiciliați pe teritoriul Republicii Populare Romine, pot cere înscrierea la pensie, pe baza dispozițiilor prezentului decret, pentru

timpul servit în țara străină, potrivit convențiilor încheiate între Republica Populară Romină și statul respectiv.

Art. 45. — Militarii în termen, elevii școlilor militare și ai institutului medico-militar, pînă la obținerea gradului de ofițer dacă au contractat invalidități în timpul îndeplinirii serviciului militar, au drept la pensie de la organele de prevederi sociale, în condițiile stabilite de Decretul privind dreptul la pensie în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat.

Art. 46. — Ofițerii și subofițerii trecuți în rezervă sau retragere fără drept la pensie, precum și pensionarii militari, care se încadrează ca salariați, pot cere acordarea pensiei de bătrînețe sau de invaliditate de la organele de prevederi sociale după normele Decretului privind dreptul la pensie în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat, renunțînd la pensia militară dacă au avut-o. Vechimea în serviciu pe care au avut-o în cadrele permanente ale Forțelor Armate, se va lua în calcul la stabilirea acestor pensii pe baza normelor prevăzute în decretul care reglementează drepturile de pensie ale ofițerilor și subofițerilor.

Art. 47. — Normele de pensionare prevăzute în prezentul decret, se extind și asupra personalului militarizat aparținînd Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 48. — Orice sume plătite în plus pensionarilor cu titlu de pensie și alte drepturi aferente, datorită unor greșite stabiliri, pînă la data intrării în vigoare a prezentului decret, nu se mai urmăresc.

Art. 49. — Compensația de cartelă pentru pensionari și soțiile lor nesalariate, se desființează.

Art. 50. — Normele de stabilire, recalculare, rectificare, revizuire și de plată a pensiilor, cele privitoare la pierderea dreptului, suspendarea plății și urmărirea pensiei, precum și cele referitoare la vechimea în serviciu, la organizarea și funcționarea comisiilor medico-militare și a termenelor de revizuire medicală,

vor fi stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentului decret, aprobat prin Hotărîre a Consiliului de Miniştri.

Art. 51. — Prin Hotărîre a Consiliului de Miniştri vor putea fi aduse îmbunătăţiri procentelor de calcul şi cuantumurilor maxime şi minime ale pensiilor.

Art. 52. — Cei care vor falsifica acte pentru obţinerea drepturilor prevăzute în prezentul decret sau vor folosi asemenea acte, ori vor săvîrşi alte încălcări ale dispoziţiilor acestui decret, în cazul în care constituie infracţiuni, vor fi pedepsiţi potrivit legii penale.

Art. 53. — Se abrogă Decretul nr. 360 din 22 august 1949 pentru organizarea asigurărilor sociale ale militarilor de carieră, cu modificările şi completările aduse prin Decretul nr. 255 din 5 iunie 1958, precum şi Decretul nr. 277 din 2 iulie 1955 privind acordarea de pensii speciale şi alte drepturi unor militari sau urmaşilor acestora, cu modificările aduse prin Decretul nr. 241 din 26 mai 1958, precum şi orice alte dispoziţii din alte acte normative privind stabilirea drepturilor de pensie pentru ofiţeri, subofiţeri şi membrii de familie ai acestora.

Art. 54. — Prezentul decret intră în vigoare la data de 1 august 1959.

PREŞEDINTELE PREZIDIULUI
MARII ADUNĂRI NAŢIONALE

ION GHEORGHE MAURER

*Secretarul Prezidiului
Mariei Adunări Naţionale*

GHEORGHE STOICA

Prezentul decret s-a publicat în Buletinul Oficial al Mariei Adunări Naţionale a Republicii Populare Romine nr. 20 din 10 august 1959 - anul VIII.

CONSILIUL DE MINIŞTRI
al
REPUBLICII POPULARE ROMINE

HOTĂRÎRE

privind aprobarea regulamentului pentru aplicarea Decretului nr. 293 din 30 iulie 1959, privind reglementarea drepturilor de pensie ce se acordă ofiţerilor şi subofiţerilor.

Consiliul de Miniştri al Republicii Populare Romine :

1. — Aprobă regulamentul de aplicarea Decretului nr. 293 din 30 iulie 1959 privind reglementarea drepturilor de pensie ce se acordă ofiţerilor şi subofiţerilor, care regulament face parte integrantă din prezenta hotărîre.

PREŞEDINTELE
CONSILIULUI DE MINIŞTRI

CHIVU STOICA

Bucureşti 9 septembrie 1959.

nr. 1302.

REGULAMENT

pentru aplicarea Decretului nr. 293 din 30 iulie 1959, privind reglementarea drepturilor de pensie ce se acordă ofițerilor și subofițerilor.

În baza articolului 50 din Decretul nr. 293 din 30 iulie 1959 privind reglementarea drepturilor de pensie ce se acordă ofițerilor și subofițerilor, se emite următorul regulament pentru aplicarea acestui decret :

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. — Au drept la pensie militară :

a) ofițerii *) și subofițerii **), după trecerea lor în rezervă sau direct în retragere.

b) urmașii ofițerilor și subofițerilor, precum și ai pensionarilor militari decedați.

Art. 2. — Categoriile de pensii sînt :

---

*) În noțiunea de „ofițeri” se cuprind și generalii și amiralii precum și personalul militarizat cu grade de ofițeri din Ministerul Afacerilor Interne.

***) În noțiunea de „subofițeri” se cuprind și foștii maiștri militari precum și personalul militarizat cu grade de sergenți reangajați din Ministerul Afacerilor Interne.

- a) de serviciu ;
- b) de invaliditate ;
- c) pentru merite deosebite ;
- d) de urmași.

Art. 3. — (1) Nimeni nu poate primi decît o singură pensie indiferent de fondul din care aceasta este plătită ori de legea în care este prevăzut dreptul la pensie.

(2) În cazul cînd pensionarul militar este îndreptățit și la alte pensii în afară de cea militară, precum și la diferite categorii de pensii militare, va opta pentru una din ele. În această situație pensionarul este obligat să anunțe organele respective de pensie, de obținerea sa pentru pensia de la altă instituție sau pentru altă categorie de pensie militară.

Art. 4. — Pensia nu este impozabilă.

Art. 5. — Pensionarii militari și membrii lor de familie au dreptul la ajutoare și asistență socială, potrivit normelor în vigoare.

Art. 6. — După trecerea în rezervă sau direct în retragere a militarilor, pensia li se poate stabili oricînd, la cererea celor îndreptățiți, dacă sînt îndeplinite condițiile legale.

Art. 7. — Pentru stabilirea pensiei se iau în considerare, după categoria pensiei, următoarele elemente :

- a) Vechimea în serviciu ;
- b) Drepturile de soldă tarifară ;
- c) Gradul de invaliditate și împrejurările în care s-a produs invaliditatea ;
- d) Gradul militar.

CAPITOLUL II PENSIA DE SERVICIU

Art. 8. — Au drept la pensie de serviciu pe tot timpul vieții, ofițerii și subofițerii care la trecerea în rezervă sau direct în retragere au o vechime minimă de 25 ani în serviciu.

Art. 9. — De asemenea, ofițerii și subofițerii au drept la pensie de serviciu, cu reducerea vechimii minime, în următoarele situații :

a) la împlinirea limitei de vîrstă în grad, dacă la data trecerii în rezervă sau direct în retragere, au avut cel puțin 20 ani vechime în serviciu.

Limita de vîrstă în grad, care se ia în considerare, este cea stabilită pentru cadrele permanente prin decretul pentru reglementarea îndeplinirii serviciului militar, în vigoare la data cînd ofițerul sau subofițerul cere a fi înscris la pensie. Modificările ulterioare ale prevederilor decretului, în privința limitei de vîrstă în grad, nu determină schimbări în dreptul la pensie pentru militarii care au deja un titlu de pensie și care nu au fost decăzuți din acest drept.

Exemplu : un locotenent colonel care a primit pensie la împlinirea limitei de vîrstă în grad de 45 ani, dacă ulterior această limită se mărește la 50 ani, el continuă să primească pensie, chiar dacă nu are împlinită această nouă limită de vîrstă.

Militarii care la data trecerii în rezervă sau direct în retragere au limita de vîrstă în grad împlinită, dreptul la pensie de serviciu cu reducerea vechimii minime poate fi cerut de la această dată, iar pentru cei care împlinesc limita de vîrstă în grad ulterior datei de trecere în rezervă sau direct în retragere, acest drept poate fi cerut la împlinirea acestei vîrste.

b) la pierderea totală sau parțială a capacității de muncă după trecerea în rezervă sau direct în retragere indiferent de limita de vîrstă în grad, dacă la data trecerii în rezervă, militarii respectivi au cel puțin 20 ani vechime în serviciu. Acest drept începe numai după ce se constată de către o comisie medico-militară că militarul respectiv se încadrează într-un grad de invaliditate în raport de normele după care se conduc organele de expertiză medicală a capacității de muncă de pe lîngă comitetele executive ale sfaturilor populare.

În caz că la revizuirea medicală se constată că nu se mai încadrează în nici un grad de invaliditate, cel în cauză pierde dreptul la pensie.

c) celor trecuți în rezervă sau direct în retragere după data de 27 mai 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Forțelor Armate, respectiv după data de 16 aprilie 1958, din unitățile și formațiunile Ministerului Afacerilor Interne, indiferent de limita de vîrstă în grad, dacă la data trecerii în rezervă sau direct în retragere, au cel puțin 20 ani în serviciu și au fost trecuți în rezervă sau direct în retragere pentru unul din următoarele motive:

— reducerea statelor de organizare sau ca urmare a reorganizării Forțelor Armate;

— fiind clasați apt limitat pentru serviciul militar activ sau cu afecțiuni organice stabilite de către comisiile medico-militare care afecțiuni deși neprevăzute în baremul medical, datorită lor militarul în cauză nu mai poate îndeplini funcții corespunzătoare ofițerilor sau subofițerilor.

Motivele trecerii în rezervă se vor arăta în ordine prin care ofițerul, respectiv subofițerul în cauză, trece în noua situație.

Art. 10. — (1) Pentru anumite funcții, unde natura serviciului nu impune pensionarea la o vîrstă mai redusă, se stabilește drept condiție de pensionare, pe lângă condițiile prevăzute la art. 8 și 9 din prezentul regulament și vîrsta de 55 ani pentru bărbați și 50 ani pentru femei.

(2) Categoriile de militari la care se va cere, în vederea pensionării, îndeplinirea condițiilor de vîrstă precum și categoriile la care această condiție nu se cere, se vor preciza prin ordinul ministrului Forțelor Armate, respectiv ordinul ministrului Afacerilor Interne.

(3) În cazul în care pensionarea acestei categorii de militari se face din inițiativa Ministerului Forțelor Armate, respectiv a Ministerului Afacerilor Interne, condiția de vîrstă nu mai este obligatorie, urmînd a li se acorda pensie de serviciu potrivit articolelor 8 și 9 din prezentul regulament.

Art. 11. — Quantumul pensiei de serviciu se calculează în raport de vechimea în serviciu, gradul militar și drepturile de soldă tarifară.

Art. 12. — Pentru calculul pensiei de serviciu se folosesc următoarele procente de bază care se aplică asupra drepturilor de soldă tarifară corespunzătoare ultimului grad avut în activitate, la o vechime în serviciu de 25 ani:

— 70% pentru sergenți majori și plutonieri;

— 65% pentru plutonieri majori, sublocotenenți și locotenenți;

— 60% pentru locotenenți majori și căpitani;

— 55% pentru ofițeri superiori și generali.

Pentru fiecare an de serviciu în plus peste vechimea în serviciu de 25 ani, la procentul de bază se adaugă un procent suplimentar de 2%. Procentul rezultat ca urmare a însumării procentelor suplimentare la procentul de bază, se aplică asupra drepturilor de soldă tarifară corespunzătoare ultimului grad avut în activitate.

De exemplu: calculul pensiei de serviciu pentru un plutonier major care avea 30 ani vechime în serviciu se face astfel:

— pentru 25 ani în serviciu îi corespunde procentul de bază de 65%;

— pentru fiecare an în plus peste 25 ani îi corespunde un procent suplimentar de 2% și deci totalul procentelor suplimentare pînă la vechimea de 30 ani este de 10%;

— se însumează procentul de bază cu totalul procentelor suplimentare (65% + 10%) și se obține procentul de 75%, care este corespunzător vechimii în serviciu de 30 ani;

— procentul de 75% se aplică asupra soldei tarifare corespunzătoare gradului de plutonier major și se obține quantumul pensiei de serviciu.

Art. 13. — Procentul de bază împreună cu procentul suplimentar nu poate depăși procentul total de 100%.

Art. 14. — Calculul pensiei de serviciu pentru o vechime mai mică de 25 ani, se face prin scăderea din quantumul pensiei corespunzătoare vechimii de 25 ani, a unei cote proporționale cu anii mai puțin serviți.

De exemplu: dacă un plutonier pentru o vechime de 25 ani i-ar reveni o pensie de 500 lei, atunci pentru 21 ani în serviciu pe care îi are îi revine o pensie de $\frac{500 \times 21}{25} = 420$.

Art. 15. — Pensia maximă de serviciu este stabilită astfel:
— 750 lei pentru subofițeri de front și servicii;
— 1000 lei pentru ofițeri inferiori și subofițerii tehnici;
— 1500 lei pentru ofițeri superiori;
— 2500 lei pentru generali și amirali.

Art. 16. — Cuantumul pensiei de serviciu nu poate fi mai mic de:

— 650 lei pentru ofițeri și 350 lei pentru subofițeri, dacă au cel puțin 25 ani în serviciu;
— 250 lei pentru ofițeri și subofițeri care au o vechime mai mică de 25 ani.

Art. 17. — (1) Pensia de serviciu se acordă cu începere din prima zi a lunii următoare trecerii în rezervă sau direct în retragere, dacă cererea de pensionare împreună cu toate actele necesare s-a depus la organul de pensie respectiv, în termen de 6 luni de la data trecerii în rezervă sau retragere.

(2) Dacă cererea de pensionare cu actele respective se depune după expirarea termenului de 6 luni, pensia se va acorda cu începere din prima zi a lunii următoare celei când s-a depus la organul de pensie respectiv, cererea împreună cu toate actele necesare, sau din prima zi a lunii următoare celeia în care s-a depus ultimul act.

(3) Pentru militarii cărora li se deschide dreptul la pensie la împlinirea limitei de vîrstă în grad și această vîrstă se împlineste după trecerea în rezervă, pensia de serviciu se acordă cu începere din prima zi a lunii următoare celeia în care s-a depus la organul de pensie respectiv, cererea împreună cu toate actele necesare.

CAPITOLUL III PENSIA DE INVALIDITATE

Art. 18. — Pensia de invaliditate se acordă indiferent de vechimea în serviciu, ofițerilor și subofițerilor trecuți în rezervă sau direct în retragere, dacă se constată că au invalidități sau boli contractate sau agravate în timpul serviciului militar activ și se încadrează într-un grad de invaliditate.

Art. 19. — Invaliditățile care dau drept la pensie sînt de 3 grade, în raport cu incapacitatea de muncă și anume:

— de gradul I — care provoacă pierderea totală a capacității de muncă și nevoia de îngrijire și supraveghere a invalidului de către o altă persoană;

— de gradul II — care provoacă pierderea totală a capacității de muncă cu posibilitatea invalidului de a se servi fără ajutorul altei persoane;

— de gradul III — care provoacă pierderea parțială a capacității de muncă, invalidul nemaifiind capabil de o muncă permanentă în armată, dar este capabil de o muncă permanentă sau cu program redus în altă profesiune.

Art. 20. — Pensia de invaliditate este de două feluri, după cauza care provoacă invaliditatea și anume:

— pensia de invaliditate acordată pe baza unei invalidități sau boli contractată sau agravată în timpul și din cauza serviciului militar;

— pensia de invaliditate acordată pe baza unei invalidități sau boli contractată sau agravată în timpul serviciului militar, însă în împrejurări care nu au legătură cu serviciul militar.

Art. 21. — (1) Se consideră invalidități sau boli contractate sau agravate în timpul și din cauza serviciului militar, cele care sînt provocate ca urmare a îndeplinirii îndatoririlor de serviciu sau a condițiilor în care se execută serviciul.

(2) Tot ca urmare a îndeplinirii îndatoririlor de serviciu se consideră și accidentele care provin în următoarele situații, constatate prin acte legale:

a) în timpul programului de lucru, în clădirile și localurile unde se execută serviciul ;

b) înainte sau după terminarea programului, precum și în timpul repausului, la locul unde se execută serviciul ;

c) în timpul deplasării de la domiciliu spre unitatea militară și de la unitatea respectivă la domiciliu, dacă accidentul s-a produs în perioada de timp necesară pentru deplasare ;

d) în timpul deplasării în interes de serviciu, în aceeași localitate sau în altă localitate ;

e) în toată perioada deplasării în interes de serviciu în altă localitate, dacă accidentul este în legătură cu îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Art. 22. — Cuantumul pensiei de invaliditate se calculează în raport de drepturile de soldă tarifare corespunzătoare ultimului grad avut în activitate, astfel :

a) pentru invalidități contractate sau agravate în timpul și din cauza serviciului militar, pensia se calculează în funcție de gradul invalidității, astfel :

	Gradul de invaliditate		
	I	II	III
— pînă la 900 lei din drepturile de soldă tarifare lunare	100%	85%	50%
— pentru diferența în plus peste 900 lei, pînă la cuantumul drepturilor de soldă tarifare lunare	45%	35%	25%

De exemplu : dacă drepturile de soldă tarifare ale unui militar sînt de 1000 lei lunar și este încadrat în gradul II de invaliditate calculul pensiei se face astfel :

— la 900 lei din drepturile de soldă se aplică procentul de 85%, rezultînd suma de 765 lei ;

— la 100 lei care reprezintă diferența de la 900 lei la 1000 lei, se aplică procentul de 35%, rezultînd suma de 35 lei ;

— adunînd cele două rezultate (765+35) se obține pensia de invaliditate pentru gradul II, convenită militarului respectiv, în cuantum de 800 lei.

b) pentru invalidități sau boli contractate sau agravate în timpul serviciului militar în împrejurări ce nu au legătură cu serviciul militar :

	Gradul de invaliditate		
	I	II	III
— pînă la 700 lei din drepturile de soldă tarifare lunare	85%	65%	40%
— pentru diferența în plus peste 700 lei pînă la cuantumul drepturilor de soldă tarifare lunare	40%	30%	20%

Art. 23. — Pensia maximă de invaliditate se stabilește la :

— 750 lei pentru subofițeri de front și servicii ;

— 1000 lei pentru ofițeri inferiori și subofițeri tehnici ;

— 1500 lei pentru ofițeri superiori ;

— 2500 lei pentru generali și amirali.

Art. 24. — Cuantumul minim al pensiei de invaliditate se stabilește astfel :

a) pentru invalidități sau boli contractate sau agravate în timpul și din cauza serviciului militar :

— gradul I de invaliditate . . . . . 400 lei lunar ;

— gradul II de invaliditate . . . . . 350 lei lunar ;

— gradul III de invaliditate . . . . . 250 lei lunar.

b) pentru invalidități sau boli contractate sau agravate în timpul serviciului militar în împrejurări care nu au legătură cu îndeplinirea serviciului militar :

— gradul I de invaliditate . . . . . 350 lei lunar ;

— gradul II de invaliditate . . . . . 300 lei lunar ;

— gradul III de invaliditate . . . . . 200 lei lunar.

Art. 25. — Pensionarilor invalizi de gradul I, li se acordă în afară de pensie, o indemnizație pentru îngrijire în sumă de :

a) 200 lei lunar, dacă invaliditatea este contractată sau agravată în timpul și din cauza serviciului militar ;

b) 100 lei lunar, dacă invaliditatea este contractată sau agravată în timpul serviciului militar în împrejurări care nu au legătură cu îndeplinirea serviciului militar.

Art. 26. — Ofițerii și subofițerii care au contractat invalidități sau boli în timpul serviciului militar și care la data trecerii în rezervă sau direct în retragere nu au fost încadrați într-un grad de invaliditate, pot cere în decurs de un an de la această dată să fie examinați de o comisie medico-militară și dacă vor fi încadrați într-un grad de invaliditate, li se acordă pensie de invaliditate cu începere din prima zi a lunii următoare celeia când s-a încheiat procesul verbal al comisiei medico-militare.

Art. 27. — În cazul când la revizuirea medicală se schimbă gradul invalidității unor pensionari, pensia se recalculează în raport cu noul grad de invaliditate.

Art. 28. — Militarii care au fost trecuți în rezervă sau direct în retragere pentru motive medicale și care primesc pensie de invaliditate, pot opta pentru pensia de serviciu în condițiile art. 7, alineatul 2 din decret, indiferent de limita de vîrstă în grad.

Art. 29. — Constatarea și încadrarea în grade de invaliditate se face de către comisiile medico-militare.

Art. 30. — Comisiile medico-militare fac constatarea și încadrarea în grade de invaliditate pe baza examinării celui în cauză și dosarului medical care trebuie să cuprindă :

— carnetul de sănătate pentru cei care în activitate au avut astfel de carnet ;

— procesul-verbal încheiat la unitatea militară de o comisie constituită din comandantul unității, locțiitorul politic și medicul unității, din care să reiasă împrejurările și cauzele invalidității sau bolii, cu concluzia dacă sînt provocate din cauza serviciului militar sau nu au legătură cu serviciul militar, în măsura în care comisia medico-militară apreciază ca necesar acest act ;

— procesul-verbal al organelor de anchetă în caz de accident ;

— foaia de absențe, cu absențele medicale în ultimul an de serviciu, în măsura în care comisia medico-militară o apreciază ca necesară ;

— alte acte medicale pe care le prezintă militarii, acestea vor fi luate în considerare cu caracter informativ ;

— foaia de observație clinică care se adaugă la dosar de către comisia medico-militară.

Art. 31. — (1) Examinarea medicală și încadrarea în grade de invaliditate a ofițerilor și subofițerilor activi se face după regulile stabilite prin instrucțiunile direcției sanitare-farmaceutice din Ministerul Forțelor Armate.

(2) Examinarea medicală a ofițerilor și subofițerilor de rezervă, în vederea încadrării lor într-un grad de invaliditate, se face de către comisia medico-militară ce funcționează pe lângă spitalele militare, pe baza comunicării unității militare respective, dacă militarul cere acest lucru în termen de 30 de zile de la trecerea în rezervă sau direct în retragere, sau pe baza comunicării comisariatului militar, dacă militarul cere acest lucru după expirarea acestui termen. Odată cu comunicarea respectivă, unitatea sau comisariatul militar va trimite comisiei medico-militare și dosarul medical cu actele menționate la art. 30 din prezentul regulament.

Art. 32. — (1) Constatările comisiei medico-militare se consemnează într-un proces-verbal, care va purta număr de ordine, data și semnătura membrilor comisiei și secretarului și va trebui să cuprindă :

— diagnosticul bolii sau invalidității ;

— cauzele contractării sau agravării invalidității sau bolii ;

— data ivirii invalidității sau bolii pentru cei care cer constatarea și încadrarea în grad de invaliditate după trecerea în rezervă sau direct în retragere ;

— gradul de invaliditate ;

— termenul de prezentare la revizuirea medicală sau precizarea „nerevizuibil” pentru cei cu invalidități sau boli ireversibile.

(2) În cazul când infirmitatea sau boala constatată nu se încadrează într-un grad de invaliditate, sau a fost contractată după trecerea în rezervă, se va preciza acest lucru în procesul-verbal.

Art. 33. — Comisiile medico-militare trebuie să efectueze expertizele medicale și să încheie procesele-verbale în termen de cel mult 10 zile de la prezentarea celor în cauză și numai în cazuri speciale când sînt necesare noi examene clinice și de laborator, acest termen poate fi depășit cu cel mult 10 zile, cu mențiunea cauzei întîrzierii pe verso-ul procesului-verbal.

Art. 34. — Procesul-verbal al comisiei medico-militare se întocmește în trei exemplare din care unul se predă celui examinat, al doilea se anexează la dosarul medical, iar al treilea se păstrează de comisie. Datele și concluziile comisiei, înscrise în procesul-verbal vor fi aduse la cunoștința celui examinat care va semna de luare la cunoștință pe procesul-verbal.

Art. 35. — (1) Impotriva hotărîrii comisiei medico-militare cel în cauză poate face contestație în termen de 30 zile de la data semnării de luare la cunoștință despre conținutul procesului-verbal respectiv.

(2) Contestația se depune la spitalul militar pe lingă care funcționează comisia medico-militară respectivă, care comisie este obligată să înainteze contestația în termen de 10 zile, la comisia medico-militară pentru soluționarea contestațiilor din Ministerul Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne, după caz.

(3) După expirarea termenului legal de 30 de zile în care cel examinat avea dreptul să facă contestație, dosarul medical se va înapoia la unitate sau comisariatul militar respectiv pentru a i se întocmi dosarul de pensie, numai dacă cel examinat este încadrat într-un grad de invaliditate. În caz că cel examinat a depus contestație, dosarul medical împreună cu contestația respectivă, va fi înaintat de către comisia medico-militară, la Direcția Sanitară Farmaceutică din Ministerul Forțelor Armate, respectiv la Serviciul sanitar din Ministerul Afacerilor Interne, pentru comisia medico-militară de soluționarea contestațiilor.

Art. 36. — (1) Comisia medico-militară pentru soluționarea contestațiilor, va chema pe cel în cauză în termen de cel mult 7 zile de la primirea dosarului medical.

(2) Reexaminarea și expertiza medicală se va face în cel mult 10 zile de la prezentarea celui în cauză, putîndu-se dispune, dacă este cazul, internarea lui în spital.

(3) Hotărîrea comisiei medico-militare de soluționarea contestațiilor este definitivă pentru cel care a cerut să fie examinat medical.

(4) După rezolvarea contestației de către comisia medico-militară de soluționarea contestațiilor, dosarul medical completat cu procesul-verbal încheiat de această comisie, se va înapoia la unitatea sau comisariatul militar în drept a întocmi actele de pensie care, în caz că cel examinat a fost încadrat într-un grad de invaliditate, va proceda la întocmirea dosarului de pensie.

Art. 37. — Comisiile medico-militare precum și comisia medico-militară de soluționarea contestațiilor, pot să revizuiască oricînd, pentru erori, procesele-verbale încheiate, la sezișarea Direcției Sanitare Farmaceutice, respectiv Serviciul sanitar din Ministerul Afacerilor Interne care sînt organele tutelare de îndrumare și control a expertizei medicale a capacității de muncă pentru militarii respectivi (din Ministerul Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne). În cazurile ce le va considera necesare, Direcția Sanitară Farmaceutică din Ministerul Forțelor Armate, respectiv Serviciul sanitar din Ministerul Afacerilor Interne, prin comisia medico-militară de soluționarea contestațiilor, efectuează o nouă expertiză. De asemenea, Direcția Sanitară Farmaceutică din Ministerul Forțelor Armate respectiv Serviciul sanitar din Ministerul Afacerilor Interne, va efectua viza tehnică asupra tuturor proceselor-verbale încheiate de comisiile medico-militare, printr-un ofițer superior din cadrul acelei direcții.

Art. 38. — (1) Pensionarii militari invalizi vor fi revizuiți periodic potrivit regulilor stabilite în instrucțiunile și baremul medical aprobate de ministrul Forțelor Armate.

Pentru invalizii de gradul III timpul de la o revizuire la alta nu va putea depăși 18 luni.

(2) Nu sînt supuși revizuirii medicale:

a) bărbații invalizi, care au împlinit vîrsta de 55 ani;

- b) femeile invalide, care au împlinit vârsta de 50 ani ;
- c) invalizii care prezintă invalidități ireversibile stabilite de comisiile medico-militare.

Art. 39. — (1) În procesele-verbale privind expertiza medicală se va menționa data la care invalidul este obligat să se prezinte la revizuirea medicală.

(2) Data pentru prezentare la revizuirea medicală va fi fixată cu 15—30 zile înainte de data expirării valabilității deciziei de pensionare.

(3) La data fixată, pensionarii respectivi au obligația de a se prezenta — fără a mai fi anunțați — în fața comisiei medico-militare de la spitalul militar cel mai apropiat de domiciliu, având asupra lor procesul-verbal anterior precum și decizia de pensionare sau comunicarea de prelungirea deciziei, după caz.

Art. 40. — Pensionarii militari, invalizi de gradul II și III, pot cere oricând să fie din nou examinați în vederea schimbării gradului de invaliditate, dacă în acest timp starea sănătății lor s-a agravat. În acest scop se vor adresa comisiei medico-militare a celui mai apropiat spital militar, cu acte medicale justificative.

Art. 41. — Prin instrucțiunile comune ale Direcției Sanitare-Farmaceutice din Ministerul Forțelor Armate și ale Serviciului sanitar din Ministerul Afacerilor Interne, aprobate de ministrul Forțelor Armate și ministrul Afacerilor Interne, se va stabili baremul medical pentru clasarea și încadrarea în grad de invaliditate și a cazurilor de nerevizuire medicală, organizarea și funcționarea comisiilor medico-militare, precum și modul de îndrumare și control a expertizei medicale a capacității de muncă.

Art. 42. — Comisiile medico-militare prevăzute la art. 31 din prezentul regulament, funcționează atât pentru ofițerii și subofițerii din Ministerul Forțelor Armate, cât și pentru cei din Ministerul Afacerilor Interne.

Art. 43. — Pensia de invaliditate se acordă pe toată durata invalidității, astfel :

a) cu începere din prima zi a lunii următoare celeia când a avut loc trecerea în rezervă sau direct în retragere, dacă cererea de înscriere la pensie cu toate actele necesare s-a depus la organul de pensie respectiv, în termen de 6 luni de la data trecerii în rezervă sau retragere ;

b) cu începere din prima zi a lunii următoare celeia când s-a depus la organul de pensie respectiv, cererea cu toate actele necesare, dacă dosarul s-a depus după expirarea termenului de 5 luni menționat mai sus ;

c) cu începere din prima zi a lunii următoare celeia în care a încetat valabilitatea deciziei de pensie anterioare, dacă se schimbă gradul de invaliditate ca urmare a revizuirii medicale în termenul stabilit, sau din prima zi a lunii următoare celeia în care i s-a schimbat gradul de invaliditate, dacă trimiterea în fața comisiei medico-militare s-a făcut la cererea pensionarului înainte de termenul fixat pentru prezentare la revizuirea medicală.

Art. 44. — Dacă în urma revizuirii se constată dispariția invalidității, plata pensiei încetează iar comisia medico-militară va comunica situația comisariatului militar pe raza căruia domiciliază fostul pensionar, pentru ca acesta să fie luat în evidență militară.

CAPITOLUL IV

PENSIA PENTRU MERITE DEOSEBITE

Art. 45. — Au drept la pensie pentru merite deosebite ofițerii și subofițerii care au adus servicii excepționale în domeniul activității militare, sau au săvârșit fapte de înalt devotament față de Republica Populară Română și îndeplinesc condițiile de pensionare.

Art. 46. — Pensia pentru merite deosebite se acordă prin hotărârea Consiliului de Miniștri.

Art. 47. — (1) Propunerile pentru acordarea pensiei pentru merite deosebite se fac de către comandanții de regiuni militare (Comandamentul Apărării Antiaeriene a Țării și Comanda-

mentul Forțelor Maritime Militare), comandamentele de armă sau șefii organelor centrale din Ministerul Forțelor Armate, respectiv din Ministerul Afacerilor Interne, care le trimit organelor de pensii respective, pentru a fi supuse unei comisii, formată din:

a) La Ministerul Forțelor Armate: șeful Direcției Superioare Politice a Armatei, șeful Direcției Cadrelor Forțelor Armate și șeful Direcției Financiare;

b) La Ministerul Afacerilor Interne: șeful Direcției Politice, șeful Direcției Cadrelor și șeful Direcției Financiare.

(2) Propunerile comisiei se vor prezenta cu raport ministrului Forțelor Armate, respectiv ministrului Afacerilor Interne.

Art. 48. — În caz de deces al militarilor care au avut contribuții deosebite de natura celor arătate la art. 45, se poate acorda pensie urmașilor acestora, în raport de pensia pentru merite deosebite ce i s-ar fi cuvenit militarului decedat. Această pensie de asemenea se stabilește prin hotărâre a Consiliului de Miniștri.

Art. 49. — În caz de deces al pensionarilor cu pensie pentru merite deosebite, urmașii lor, dacă îndeplinesc condițiile legale, au drept la pensie de urmași în raport de pensia titularului, potrivit prevederilor capitolului V din prezentul regulament, privind la pensia de urmaș.

Art. 50. — Cuantumul pensiei pentru merite deosebite nu poate depăși cuantumul drepturilor de soldă tarifare pe care le-a primit militarul la data trecerii în rezervă sau direct în retragere.

CAPITOLUL V

PENSIA DE URMAȘ

Art. 51. — (1) Au drept la pensie de urmaș, în condițiile prevăzute mai jos, membrii de familie care se aflau în întreținerea celui decedat.

(2) Membrii de familie au drept la pensie de urmaș numai dacă cel decedat îndeplinea, la data decesului, condițiile pentru obținerea unei pensii sau era pensionar.

Art. 52. — Se consideră că au fost în întreținerea celui decedat: copiii, soția, soțul, părinții, frații și surorile, dacă se găseau în întreținerea lui sau dacă primeau de la acesta un ajutor care constituia pentru ei sursa permanentă și principală de trai.

Art. 53. — (1) Au drept la pensie de urmaș copiii:

a) pînă la vîrsta de 16 ani, sau dacă urmează o școală, pînă la vîrsta de 18 ani;

b) orfanii de ambii părinți, precum și copiii celor îndreptății la pensie pentru merite deosebite, care urmează studii superioare, pînă la terminarea acestor studii, fără a depăși însă vîrsta de 25 ani;

c) dacă au devenit invalizi de orice grad, pînă la împlinirea vîrstelor arătate la litera „a” și „b”, ori în termen de cel mult un an după împlinirea acestor vîrste, pe toată durata invalidității.

(2) În cazul decesului unuia dintre părinți, copiii au drept la pensie de urmaș, indiferent dacă părintele rămas în viață este angajat sau realizează alte venituri.

(3) Copiii se consideră că se aflau în întreținerea celui decedat, prin simpla lor calitate de copii, indiferent dacă au venituri proprii.

Copil, în înțelesul prezentului regulament, este cel rezultat din căsătorie sau din afara căsătoriei, dacă a fost recunoscut sau i s-a stabilit filiația prin hotărâre judecătorească, precum și cel înfiat.

Art. 54. — (1) Are drept la pensie de urmaș, soția:

a) dacă a împlinit vîrsta de 55 ani, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului, pe tot timpul vieții;

b) dacă a împlinit vîrsta de 50 ani și a născut 5 sau mai mulți copii, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului, pe tot timpul vieții;

c) dacă a împlinit vîrsta de 50 ani și are cel puțin 20 ani de căsnicie cu soțul decedat, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului, pe tot timpul vieții;

d) dacă la data decesului soțului, are unul sau mai mulți copii minori, pînă cînd copiii împlinesc vîrsta de 16 ani, sau dacă urmează o școală, 18 ani, ori pînă la căsătoria sau decesul lor înainte de împlinirea acestor vîrste;

e) dacă se află în stare de invaliditate, de orice grad, survenită înainte sau după decesul soțului, pe toată durata invalidității;

(2) În cazul cînd este invalidă de gradul I sau II, soția se consideră că se afla în întreținerea soțului decedat, indiferent dacă avea la data decesului soțului, sau are la data cînd cere pensia, venituri proprii.

(3) Soția care are drept la pensie la împlinirea unei limite de vîrstă, precum și soția invalidă de gradul III se consideră că se află în întreținerea soțului numai dacă la data cînd se cere pensia, nu este încadrată în muncă sau nu exercită o profesie liberă sau o meserie pe cont propriu.

Art. 55. — (1) Are drept la pensie de urmaș, soțul:

a) dacă, la data decesului soției, avea vîrsta de 60 ani, pe tot timpul vieții;

b) dacă a devenit invalid de orice grad pînă la data decesului soției sau în termen de cel mult un an de la această dată, pe toată durata invalidității.

(2) În cazul arătat în alineatul 1, litera „b”, soțul se consideră că se află în întreținerea soției, dacă este invalid de gradul I sau II, indiferent dacă avea la data decesului soției, sau are la data cînd cere pensie, venituri proprii.

(3) Soțul care are drept la pensie potrivit alineatului 1, litera „a”, precum și soțul invalid de gradul III se consideră că se află în întreținerea soției, numai dacă la data decesului soției sau la data constatării invalidității nu este încadrat în muncă sau nu exercită o profesie liberă sau o meserie pe cont propriu.

Art. 56. — (1) Are drept la pensie de urmaș, părintele:

a) dacă la data decesului fiului sau fiicei, avea vîrsta de 60 ani tatăl, sau 55 ani mama, pe tot timpul vieții;

b) dacă a devenit invalid de orice grad, pînă la data decesului fiului sau fiicei, ori în termen de cel mult un an de la această dată, pe toată durata invalidității.

(2) Părinți, în înțelesul acestui regulament, sînt fie părinții firești, fie cei care au înfiat pe cel decedat.

(3) În cazul arătat în alineatul 1, litera „b”, părintele se consideră că se afla în întreținerea fiului sau fiicei, dacă este invalid de gradul I sau II, indiferent dacă avea la data decesului fiului sau fiicei, ori are la data cînd cere pensia, venituri proprii.

(4) Părintele care are drept la pensie potrivit alineatului 1, litera „a”, precum și părintele invalid de gradul III se consideră că se afla în întreținerea fiului sau fiicei, numai dacă la data decesului acestora sau la data constatării invalidității nu este încadrat în muncă sau nu exercită o profesie liberă sau o meserie pe cont propriu.

Art. 57. — (1) Au drept la pensie de urmaș, frații și surorile:

a) pînă la vîrsta de 16 ani sau, dacă urmează o școală, pînă la vîrsta de 18 ani;

b) dacă au devenit invalizi de orice grad pînă la data împlinirii vîrstelor arătate la litera „a”, sau în termen de cel mult un an de la împlinirea acestor vîrste, pe toată durata invalidității.

(2) Pensia, în situațiile arătate la alineatul 1, se acordă numai dacă urmașul este orfan de ambii părinți, iar dacă are părinți în viață, cînd aceștia sînt invalizi de gradul I sau II fără pensie, ori sînt lipsiți de mijloace de întreținere.

Art. 58. — (1) Are drept la pensie de urmaș soția sau soțul supraviețuitor, ori unul dintre părinții decedatului, indiferent de capacitatea de muncă sau de vîrstă, chiar dacă se afla în muncă sau are alte venituri, cînd vreuna dintre aceste persoane îngrijește de copii, frați sau surori ai decedatului, care nu au împlinit vîrsta de 8 ani, pînă la împlinirea acestei vîrste.

(2) Dacă, între timp, soția sau mama decedatului a împlinit vîrsta de 55 ani, ori soțul sau tatăl decedatului a împlinit vîrsta de 60 ani, pensia acordată se menține pe tot timpul vieții.

(3) De asemenea, dacă, între timp, cei arătați în alineatul 2 au devenit invalizi de orice grad, au drept la pensia acordată pe toată durata invalidității.

(4) Prevederile alineatului 1 se aplică soției numai în cazul în care aceasta îngrijește copii dintr-altă căsătorie ori frați sau surori ai soțului decedat.

Art. 59. — (1) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește luându-se ca bază de calcul :

a) pensia susținătorului decedat, dacă era pensionar ; dacă pensionarul decedat era pensionar de invaliditate de gradul III, se va lua ca bază de calcul pensia de invaliditate de gradul II ;

b) pensia de invaliditate de gradul I, provenită în timpul și din cauza serviciului, ce s-ar fi cuvenit militarului decedat, dacă decesul a fost cauzat de un accident sau boală contractată sau agravată în timpul și din cauza serviciului militar ;

c) pensia de invaliditate de gradul II, provenită din cauze ce nu au legătură cu serviciul militar, ce s-ar fi cuvenit militarului decedat, dacă decesul a fost cauzat de un accident sau boală contractată sau agravată în împrejurări ce nu au legătură cu serviciul militar.

(2) În cazul când celui decedat i s-ar fi cuvenit o altă pensie într-un cuantum mai mare, se va lua ca bază de calcul această pensie.

Art. 60. — În cazul când pentru calcularea pensiei de urmaș este necesar să fie stabilită mai întâi pensia ce s-ar fi cuvenit susținătorului decedat, ca militar, sau să se transforme pensia de invaliditate în pensie de serviciu, se va proceda după normele arătate în prezentul regulament, privitoare la calcularea și transformarea pensiilor.

Art. 61. — Pentru stabilirea pensiei de urmaș cuvenită copiilor orfani de ambii părinți, se va lua ca bază de calcul pensiile cumulate ce se cuvin părinților decedați. În acest caz, se vor lua în considerare pensiile cele mai avantajoase ce s-ar fi cuvenit părinților, după normele prevăzute mai sus.

Art. 62. — Asupra bazei de calcul se aplică unul din următoarele procente :

Procente	Numărul urmașilor cu drept la pensie
100	pentru 3 sau mai mulți
75	pentru 2
50	pentru 1

Art. 63. — (1) Sînt urmași incapabili de muncă cei care se încadrează într-unul din cele trei grade de invaliditate.

(2) Determinarea gradului de invaliditate și normele privitoare la revizuirea medicală a invalizilor cu drept la pensie de urmaș sînt cele prevăzute pentru pensionarii militari de invaliditate. Încadrarea lor în grad de invaliditate se va face în raport de normele după care se conduc organele de expertiză medicală a capacității de muncă de pe lângă comitetele executive ale sînturilor populare.

(3) În situațiile arătate în articolul 53 alineatul 1, litera „c”, articolul 55, alineatul 1, litera „b”, articolul 56, alineatul 1, litera „b” și articolul 57, alineatul 1, litera „b”, constatarea invalidității trebuie să fie făcută de comisiile medico-militare în termen de cel mult un an de la împlinirea vîrstelor urmașilor respectivi, sau de la data decesului susținătorului, după caz.

Art. 64. — Pensia de urmaș se acordă astfel :

a) cu începere din prima zi a lunii următoare celeia în care a survenit decesul militarului sau pensionarului militar, dacă s-a depus cererea de pensionare împreună cu toate actele necesare, la organul de pensie, în termen de 6 luni de la data decesului susținătorului ;

b) dacă cererea împreună cu actele necesare stabilirii dreptului la pensie de urmaș, nu a fost depusă în termenul de 6 luni arătat la litera „a”, pensia se acordă din prima zi a lunii următoare celeia când s-a depus ultimul act.

Art. 65. — (1) Soția sau soțul supraviețuitor beneficiază de pensie de urmaș pînă la o nouă căsătorie.

(2) Copiii, frații și surorile nu mai beneficiază de pensie de urmaș, dacă se căsătoresc înainte de împlinirea limitei de vîrstă prevăzută pentru acordarea acestei pensii.

(3) În caz de desfacerea căsătoriei prin deces sau divorț, se poate cere reînscirerea la pensie de urmaș.

Art. 66. — (1) Are drept la ajutor social, în caz de deces al soțului, soția care nu îndeplinește condițiile pentru a primi pensie de urmaș și este lipsită de mijloace de existență, după cum urmează :

a) 200 lei lunar, în cazul cînd soțul era pensionar sau îndeplinea condiția de vechime în serviciu pentru obținerea unei pensii ;

b) 100 lei lunar, în cazul cînd militarul nu îndeplinea condiția de vechime pentru a fi pensionat.

(2) Ajutorul se acordă pînă la încadrarea în muncă, fără a depăși 6 luni.

CAPITOLUL VI

STABILIREA ȘI PLATA PENSIILOR

Secțiunea I

Vechimea în serviciu

Art. 67. — (1) Prin vechimea în serviciu în vederea stabilirii pensiei militare, se înțelege timpul cît ofițerii și subofițerii s-au aflat în următoarele situații :

— militari în termen ;

— elevi în școlile militare de ofițeri sau subofițeri sau în instituțiile militare de învățămînt superior ;

— în cadrele permanente ale Forțelor Armate ;

— concentrați sau mobilizați înainte de intrarea în cadrele permanente, precum și în perioadele de întrerupere a serviciului în cadrele permanente ale Forțelor Armate ;

— funcționari sau muncitori calificați angajați înainte de intrarea în cadrele permanente precum și timpul servit ca salariat

în perioadele de întrerupere a serviciului în cadrele permanente ale Forțelor Armate ;

— prizonieri ;

— deținuți pentru activitate democratică înainte de 23 august 1944, indiferent dacă era sau nu militar în acel timp.

(2) În vechimea în serviciu a ofițerilor și subofițerilor pentru stabilirea pensiei militare se cuprinde și timpul rezultat din însumarea sporurilor de timp ce se acordă în situațiile prevăzute de art. 76 din prezentul regulament.

Art. 68. — Timpul servit ca militar în termen se consideră de la data încorporării pînă la data lăsării la valră.

Art. 69. — (1) Timpul servit ca elev în școlile militare de ofițeri sau subofițeri se consideră de la data prezentării în școlile de ofițeri și subofițeri activi sau de rezervă, sau în instituțiile militare de învățămînt superior și pînă la data absolvirii lor.

(2) Timpul servit ca elev în liceele militare sau în școlile speciale de meseriași (profesionale sau de ucenici) precum și în diferite școli și cursuri de pregătire militară de pe lîngă instituții civile, nu se socotește la vechimea în serviciu.

Art. 70. — (1) Timpul servit în cadrele permanente, cuprinde timpul de la data acordării primului grad de subofițeri sau ofițeri în activitate și pînă la data trecerii în rezervă sau direct în retragere.

(2) Timpul petrecut în scutiri și concedii medicale, disponibilitate de boală, cadrul disponibil, permisii, concedii de odihnă, concedii pentru studii, delăsări sau mutări ca militari în cadrul unor instituții civile, precum și timpul stat „la dispoziție”, nu constituiesc întreruperi în calculul vechimii în serviciu.

(3) În caz de anulare a ordinului de trecere în rezervă sau retragere și rechemare în cadrele permanente pe aceeași dată, perioada respectivă se consideră timp de serviciu fără întrerupere.

Art. 71. — Timpul de mobilizare, precum și timpul petrecut în prizonierat după trecerea în rezervă, se adaugă la vechimea

în serviciu, numai în cazul când fără acest timp, militarul îndeplinește condițiile pentru obținerea pensiei de serviciu.

Art. 72. — (1) Timpul de muncă ca salariat, înainte de intrarea în cadrele permanente, precum și în perioadele de întrerupere a serviciului în cadrele permanente, este timpul cât militarul a activat în calitate de funcționar sau muncitor calificat, angajat la o instituție de stat, cooperatistă sau cu caracter obștesc, politic ori de masă, precum și la persoane fizice și juridice din fostul sector particular.

(2) Nu se ia în considerare timpul lucrat în calitate de patron, meseriaș pe cont propriu și liber profesionist, chiar dacă cel în cauză a cotizat la fostele case de asigurări sociale sau la casele de asigurări ale fostelor barouri sau actualele colegii de avocați.

Art. 73. — Nu se consideră vechime în serviciu pentru stabilirea pensiei militare, timpul servit ca salariat, în următoarele situații:

a) în întreprinderea soțului, soției, părinților sau fraților, chiar dacă a cotizat în acest timp la fostele case de asigurări sociale;

b) ca ucenic, practicant, sau elev al unei școli profesionale, chiar dacă a cotizat la fostele case de asigurări sociale sau dovedesc că au primit salariu;

c) timpul de muncă prestat înainte de împlinirea vârstei de 14 ani;

d) timpul de muncă prestat de elevii cu frecvență de zi ai școlilor medii și echivalente lor, în timpul vacanțelor sau în orele libere;

e) timpul de muncă ocazional, fără program de muncă zilnică (în anumite zile sau în anumite ore), sau timpul de muncă prestat cu mai puțin de o normă întreagă, sau ca remizier, nerecunoscut în actele normative în vigoare ca salariat.

Art. 74. — (1) Timpul de întrerupere a muncii ca urmare a deținerii pentru activitate democratică pînă la 23 august 1944,

întreruperile în muncă pentru activitate politică democratică sau ca urmare a persecuțiilor rasiale în perioada 1 ianuarie 1938—10 decembrie 1944, precum și timpul cât au continuat să fie deținuți în lagăr în teritoriile ocupate de fasciști și după data de 19 decembrie 1944 pînă la data eliberării, intră în calculul vechimii în serviciu.

(2) Timpul cât au fost îndepărtați din serviciu de către autoritățile maghiare, în perioada septembrie 1944 — decembrie 1945 se socotește ca vechime în serviciu.

Art. 75. — Timpul servit ca militar sau salariat în străinătate, ca cetățean străin, se consideră ca vechime în serviciu numai pe baza convențiilor de reciprocitate și în condițiile stabilite de aceste convenții.

Art. 76. — (1) La vechimea în serviciu pentru calculul pensiei militare intră și următoarele sporuri de timp:

a) Odată, timpul servit în orice comandament, unitate sau serviciu care intră în compunerea armatei operative, în timp de război;

b) jumătate din timpul servit ca personal navigant în aviație, ca ambarcat pe submarine, pe vedete torpiloare și ca scafandru;

c) jumătate din timpul servit într-o funcție operativă din securitate, miliție sau trupele M.A.I., prevăzută în lista aprobată de Consiliul de Miniștri;

d) alte sporuri de timp ce se vor stabili prin hotăriri ale Consiliului de Miniștri.

(2) Pentru timpul prestat ca militar în termen și elev de școală militară se acordă numai sporul prevăzut la alineatul 1, litera „a”.

(3) Perioadele de război pentru care se acordă sporul de timp prevăzut la alineatul 1, litera „a”, sînt:

— de la 15 august 1916 — 15 decembrie 1917 în primul război mondial;

— de la 23 august 1944 — 9 mai 1945, în războiul antihitlerist;

(4) Timpul de internare în spitale și sanatorii și concediile medicale pentru vindecarea rănilor sau bolilor contractate în urma participării la război în zona operativă, se socotește pentru acordarea sporului de timp prevăzut la alineatul 1, litera „a”, însă numai în cadrul perioadelor de război menționate la alineatul 3.

(5) Pentru cei ce au participat în primul război mondial în armatele altor țări, nu li se acordă spor de timp în această situație; dacă s-au înrolat în armata română, li se acordă sporul de timp pentru timpul cât au participat la război în unitățile operative.

(6) Pentru militarii ce au făcut parte din Divizia Tudor Vladimirescu-Debrețin, sporul prevăzut la alineatul 1, litera „a”, se va socoti de la 2 octombrie 1943 dacă au fost înrolați în divizie înainte de 23 august 1944 și de la data înrolării lor, pentru cei ce s-au înrolat în divizie după 23 august 1944.

(7) Pentru cei ce au luptat în Armata Roșie în perioada 1918—1921, precum și pentru cei ce au luptat împotriva fascismului în armatele altor țări în perioada 1936—1945, sau în cadrul detașamentelor de partizani din țara noastră sau din alte țări, în cursul aceluiași an, durata participării lor efective la luptele respective, se socotește drept serviciu în armata de operațiuni și li se acordă sporul de timp prevăzut la alineatul 1, litera „a”.

(8) Sporurile de timp prevăzute la literele „b”, „c” și „d” de la alineatul 1, se acordă numai pentru timpul efectiv prestat, inclusiv timpul petrecut în concedii de odihnă sau de boală, dacă își păstrează calitatea și funcția care îi dă dreptul la acest spor.

(9) Timpul cât aeronavele sau navele se află în reparații capitale sau în conservare, nu intră în sporul de timp al militarilor din echipajele acestora.

(10) Prin timp efectiv servit în situația de la alineatul 1, litera „b” și „c”, se înțelege timpul cât militarul se află într-o funcție în care este obligat să îndeplinească efectiv astfel de misiuni. Timpul cât militarul se află detașat la școli, cursuri sau în alte unități, nu dă dreptul la spor.

Art. 77. — Perioada de timp cuprinsă între 22 iunie 1941 — 22 august 1944, se exceptează de la sporurile de timp prevăzute la art. 76 din prezentul regulament, în afară de cazurile menționate la alineatele 6 și 7.

Art. 78. — În cazul când militarul s-a aflat în aceeași perioadă de timp în două sau mai multe situații dintre cele prevăzute la art. 76, se acordă sporul de timp pentru o singură situație și anume pentru aceea care prevede sporul cel mai avantajos.

Art. 79. — La totalul anilor de serviciu, fracțiunile de 5 luni sau mai mari se întregesc la un an, iar cele mai mici de 6 luni se neglijează.

Secțiunea a 2-a

Dovedirea vechimii în serviciu

Art. 80. — (1) Dovedirea vechimii în serviciu ca militar se face cu următoarele acte:

a) foaia de serviciu eliberată de unitatea militară din care a făcut parte militarul sau de comisariatul militar de raion pe raza căruia se află cu domiciliul, care va fi semnată de comandantul unității (comisarul militar) și de organul de cadre. Ea va fi completată cu ultimele mutații în situația militarului și va purta ștampila unității sau a comisariatului militar.

Comandantul unității (comisarul militar) este obligat a verifica dacă datele înscrise în foaia de serviciu au la bază documente oficiale, dacă corespund realității și dacă toate rubricile din formular au fost completate conform instrucțiunilor de evidență.

Datele vor fi înscrise citeț și complet cu indicarea zilei, lunii și anului și a motivelor pentru care militarul a fost trecut în rezervă sau direct în retragere (exemplu: art. 32, litera „a” din S.C.O.).

Foaia de serviciu se va întocmi și pentru militarii care pînă la data intrării în vigoare a decretului, nu au cerut să fie înscrși la pensie.

Pentru militarii care au fost sau sînt înscrisi la pensie, foaia de serviciu poate fi înlocuită cu foi matricole, adevărîțe sau fișe de pensie care se află în dosarele de pensie.

Pentru militarii din Ministerul Afacerilor Interne, în locul foii de serviciu se pot folosi fișe de pensii care vor fi întocmite potrivit dispozițiilor date în cadrul acestui minister.

b) adevărîțe, certificate, dovezi etc. eliberate de unități sau comisariate militare, pentru dovedirea timpului de concentrare sau mobilizare, precum și a timpului care dă drept la sporurile prevăzute de art. 76 alineatul 1, litera „a” și „b” din prezentul regulament, în caz că din foaia de serviciu nu reies aceste date;

c) adevărîțe eliberate de Comandamentul Apărării Aeriene a Țării și de către Comandamentul Forțelor Maritime Militare din Ministerul Forțelor Armate, respectiv de Direcția Cadre dă drept la sporurile de timp prevăzute la art. 76 alineatul 1, litera „b”, „c” și „d” din prezentul regulament.

d) adevărîțe eliberate de unități, comandamente, direcții de cadre, sau organe și organizații politice și de masă, pentru dovedirea vechimii în serviciu a celor care au fost deținuți pentru activitate democratică sau au avut întreruperi în serviciu din cauza persecuțiilor rasiale sau atitudinii antifasciste precum și pentru dovedirea timpului care dă dreptul la sporurile prevăzute de art. 76 din regulamentul de față.

(2) Actele prevăzute la literele „a”, „b” și „c”, vor fi eliberate de unități la cererea militarului respectiv, sau a altor unități militare și trimise la unitatea care formează dosarul de pensie al militarului.

(3) Asemenea acte va elibera și Marele Stat Major și Direcția Cadrelor Forțelor Armate, pe baza datelor existente în arhiva lor și care de asemenea, la cererea militarului respectiv sau a altor unități militare, vor fi trimise la unitatea care formează dosarul de pensie al militarului.

Art. 81. — Vechimea în muncă ca salariat stabilită prin hotărîrea dată de organele competente, pe baza declarațiilor date

de martori, se ia în considerare numai pentru completarea vechimii minime de 25 ani în serviciu.

Art. 82. — Dovedirea vechimii în muncă se face după normele stabilite pentru acordarea pensiei în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat.

Art. 83. — Calculul vechimii în serviciu se face prin însumarea timpului de muncă și a sporurilor de timp, așa după cum rezultă din actele doveditoare. Dacă actul respectiv nu cuprinde ziua intrării în serviciu ci numai luna și anul, se va lua în calcul drept dată de intrare în serviciu, data de 30 a lunii la care se referă actul că a intrat în serviciu. Dacă actul nu cuprinde nici ziua încetării serviciului, se va lua în calcul ziua de întii a lunii cînd a ieșit din serviciu. Dacă actul nu cuprinde luna anului de intrare și ieșire din serviciu, se va lua în calcul, drept dată de intrare, întii decembrie a anului la care se referă actul și respectiv 31 ianuarie a anului la care se referă actul ca dată de ieșire din serviciu.

Secțiunea a 3-a

Gradul militar

Art. 84. — (1) Pentru stabilirea cuantumului pensiei se ia în considerare ultimul grad de ofițer sau subofițer pe care militarul l-a avut în activitate, în Ministerul Forțelor Armate sau Ministerul Afacerilor Interne și care reiese din ordinul de trecere în rezervă sau direct în retragere.

(2) Gradele acordate după trecerea militarului în rezervă sau direct în retragere, nu se iau în considerare pentru stabilirea cuantumului pensiei.

(3) De asemenea, nu se iau în considerare gradele acordate după trecerea în rezervă sau retragere, chiar dacă în ordinul de înaintare în grad se prevede că vechimea în grad decurge de la o dată anterioară trecerii în rezervă sau direct în retragere.

(4) Gradele acordate pe timpul concentrărilor nu se iau în considerare.

Art. 85. — Pensionarilor militari rechemați în activitate, la trecerea lor din nou în rezervă sau direct în retragere, cuantumul pensiei li se va stabili în raport de ultimul grad avut în activitate după reactivare.

Art. 86. — Militarilor proveniți din armatele altor țări și care nu au fost reactivați în armata română, li se consideră la stabilirea cuantumului pensiei, ultimul grad avut în activitate în acele armate.

Art. 87. — Gradele militare care se iau în considerare la stabilirea cuantumului pensiei, precum și gradele echivalente în raport de vechile denumiri sau cu denumirile gradelor de la diferite arme, vor fi precizate prin instrucțiuni ale ministrului Forțelor Armate respectiv ale ministrului Afacerilor Interne.

Art. 88. — Ofițerii și subofițerii trecuți în rezervă cu gradul de soldat pierd dreptul la pensie. Ei pot obține acest drept numai după recăpătarea gradului avut, dacă îndeplinesc celelalte condiții.

Secțiunea a 4-a Drepturile de soldă tarifară

Art. 89. — Drepturile de soldă tarifară pe baza cărora se stabilește cuantumul pensiei, sînt :

— solda de grad, corespunzătoare ultimului grad avut în activitate ;

— solda de funcție la minim, corespunzătoare ultimului grad avut în activitate. Pentru plutonieri se ia ca bază solda de funcție la maximum, corespunzătoare acestui grad.

Art. 90. — Cuantumul soldei de grad corespunzătoare fiecărui grad de ofițer și subofițer, precum și cuantumul soldei de funcție la minim (maxim pentru plutonier), corespunzătoare fiecărui grad de ofițer și subofițer, este cel prevăzut în actele normative în vigoare, privind stabilirea drepturilor bănești ale personalului Forțelor Armate, la data trecerii în rezervă sau direct în retragere.

Art. 91. — Funcția corespunzătoare fiecărui grad este următoarea :

— sergent major	— ajutor comandant pluton ;
— plutonier	— ajutor comandant pluton ;
— plutonier major	— plutonier de companie ;
— sublocotenent	— comandant pluton ;
— locotenent	— comandant pluton ;
— locotenent major	— locțiitor comandant companie ;
— căpitan	— comandant de companie ;
— maior	— comandant batalion înregimentat ;
— locotenent-colonel	— șef stat major de regiment ;
— colonel	— comandant de regiment ;
— general-maior	— comandant de divizie ;
— general-locotenent	— comandant de corp armată ;
— general-colonel	— comandant de armată ;
— general de armată	— comandant regiune militară.

Art. 92. — Pentru toți militarii care beneficiază de prevederile decretului și prezentului regulament, drepturile de soldă tarifară sînt cele prevăzute pentru trupele de uscat din Ministerul Forțelor Armate, specificate la art. 89, 90 și 91 din prezentul regulament, indiferent de funcția îndeplinită, de salarizarea primită, de arma și specialitatea avută și de data trecerii în rezervă sau retragere.

Secțiunea a 5-a Organele care stabilesc pensiile

Art. 93. — Stabilirea pensiei de serviciu și de invaliditate pentru ofițeri și subofițeri și a pensiei de urmaș pentru membrii de familie ai ofițerilor și subofițerilor și ai pensionarilor militari decedați, se face de organul de pensie al Ministerului Forțelor Armate, respectiv al Ministerului Afacerilor Interne, în raport de apartenența lor în momentul trecerii în rezervă sau direct în retragere.

Art. 94. — Organele de pensie, după examinarea actelor de la dosar, emit decizie pentru acordarea pensiei sau de respingerea cererilor de pensionare, care vor fi semnate de șeful organului respectiv.

Decizia va trebui să cuprindă următoarele date :

— gradul militar, numele și prenumele titularului dreptului de pensie (eventual al tutorelui, dacă e cazul) cu mențiunea domiciliului ;

— vechimea în serviciu, pentru pensia de serviciu ;

— gradul, cauza invalidității și durata valabilității deciziei, pentru pensia de invaliditate ;

— membrii de familie, pentru pensia de urmaș ;

— cuantumul pensiei ;

— data de când se acordă pensia ;

— articolele din decret aplicate în stabilirea pensiei ;

— termenul de contestare.

Art. 95. — În caz că sînt mai mulți urmași cu domiciliu diferite, se întocmește o decizie pentru toți urmașii cu drept la pensie și apoi cîte o decizie separată pentru fiecare urmaș, sau grupă de urmași care au domiciliul separat ; pe fiecare din aceste decizii separate, se va înscrie cuantumul pensiei pentru toți urmașii și cuantumul pensiei pentru fiecare urmaș sau grupă de urmași.

Art. 96. — (1) Deciziile pentru pensiile de invaliditate, au valabilitate numai pentru termenele prevăzute în ele. După expirarea termenelor de valabilitate a deciziilor de pensionare și după ce invalidul a fost revizuit de către comisia medico-militară și încadrat într-un nou grad de invaliditate, organul de pensie respectiv va da o nouă decizie de pensionare.

(2) În cazul cînd invalidul a fost menținut în același grad de invaliditate și s-a prezentat la timp la revizuirea medicală, organul de pensie respectiv va face mențiune pe ultima decizie de pensionare, despre prelungirea valabilității acesteia, pe perioada corespunzătoare noului termen prevăzut în procesul-verbal al comisiei medico-militare, fără a mai emite o nouă decizie, iar celui în cauză i se va comunica prin adresă despre acest lucru.

(3) Pentru invalizii nerevizuibili medical, deciziile de pensionare se emit pentru o durată de timp nelimitată.

Art. 97. — La cererile de pensionare ale militarilor și urmașilor lor, care nu îndeplinesc condițiile legale de pensionare, se va da decizie de respingere, motivată pe scurt.

Art. 98. — (1) Pentru pensionarii care pierd dreptul la pensie, se emit decizii de anulare care se comunică celor în drept.

(2) La recalcularea pensiilor ca și la revizuirea deciziilor date, se emit noi decizii în care se va menționa în mod expres despre anularea deciziei anterioare.

Art. 99. — Deciziile se întocmesc în dublu exemplar, din care unul se atașează la dosarul pensionarului, iar celălalt se trimite titularului.

Art. 100. — Decizia de pensie poate fi contestată de cel în cauză în termen de 3 luni de la primirea deciziei respective.

Contestațiile se rezolvă de o comisie de soluționare a contestațiilor, compusă din :

— președinte : Șeful Direcției Tribunalelor Militare sau locțiitorul lui ;

— membri : Locțiitorul șefului Direcției Cadrelor Forțelor Armate și locțiitorul șefului Direcției Financiare, pentru organul de pensie M.F.A., iar pentru organul de pensie M.A.I., funcțiile similare ;

— secretar : Un ofițer din organul de pensie respectiv.

Toți membrii comisiei, inclusiv președintele și secretarul vor avea cîte un supleant, care va înlocui titularul în caz de absență.

Art. 101. — Numirea ofițerilor care compun comisia de soluționarea contestațiilor și supleanților acestora, se va face prin ordinul ministrului Forțelor Armate, respectiv al ministrului Afacerilor Interne.

Art. 102. — Comisia de soluționarea contestațiilor se convoacă de președinte și lucrează în localul organului de pensie, cel puțin de două ori pe lună, astfel ca soluționarea contestațiilor

să se facă în cel mult 30 de zile de la primirea lor, afară de cazurile când sînt necesare acte noi.

Art. 103. — Contestațiile se soluționează pe bază de memorii, acte, dosar de pensie etc., fără să fie nevoie de prezența contestatorului, iar dacă este cazul sau la cererea acestuia, președintele comisiei poate dispune din oficiu sau aproba citarea și ascultarea lui, la termenul fixat; cheltuielile de deplasare privesc pe cel în cauză.

Art. 104. — Contestațiile se depun la organul de pensie și se primesc de secretarul comisiei care se îngrijește de întocmirea lucrărilor pregătitoare. Secretarul comisiei trebuie să informeze pe președintele comisiei asupra contestațiilor primite, în vederea fixării termenelor de soluționare și eventuala citare a contestatorului; secretarul comisiei întocmește corespondența și face comunicare încheierilor sau a deciziilor comisiei.

Art. 105. — (1) Deciziile comisiei de soluționare a contestațiilor, se iau în ședință cu majoritate de voturi. Ele vor fi motivate cu arătarea temeiurilor de fapt și de drept, după care vor fi semnate de membrii comisiei și de secretar.

(2) Un exemplar se atașează la dosarul deciziei contestate, iar celălalt se comunică contestatorului.

(3) Deciziile date de comisia de soluționare a contestațiilor, sînt definitive pentru cel care a cerut pensia

Art. 106. — (1) Deciziile organului de pensie și ale comisiei de soluționarea contestațiilor, se pot rectifica pentru erori de nume, de domiciliu, sau pentru erori materiale de calcul al pensiilor.

(2) Deciziile rămase definitive se pot revizui pentru acte noi ce nu s-au avut în vedere la emiterea deciziilor precum și pentru erori din cauza actelor greșite, false, incomplete sau alte erori în stabilirea pensiei.

Art. 107. — (1) Revizuirea pentru erori constatate din cauza actelor greșite sau false, produce efecte de la data de cînd se execută decizia care s-a întemeiat pe asemenea acte.

(2) Revizuirile cerute de pensionari pentru acte ce nu s-au avut în vedere la darea deciziei inițiale, produc efecte numai din prima zi a lunii următoare celeia cînd s-au depus actele respective la organul de pensie.

(3) Rectificarea sau revizuirea deciziilor se face de către organul de pensie, respectiv comisia de soluționarea contestațiilor, după caz, la sezișarea organelor de control, a pensionarilor sau din oficiu.

Secțiunea a 6-a

Formarea dosarului de pensie

Art. 108. — Pentru toți cei care solicită înscrierea la pensie se formează dosar personal de pensie, care va cuprinde în mod obligatoriu actele necesare prevăzute în instrucțiunile Ministerului Forțelor Armate, respectiv ale Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 109. — Dosarul de pensie se formează de unitatea militară de care a aparținut militarul în momentul trecerii în rezervă sau direct în retragere, ori a decesului său, sau de către comisariatul militar respectiv.

Art. 110. — La trecerea în rezervă sau direct în retragere, unitatea militară este obligată ca în termen de 30 de zile să analizeze situația militarului și în cazul cînd îndeplinește condițiile de pensionare să-i formeze dosarul de pensie, dosar pe care trebuie să-l înainteze la organul de pensie.

Art. 111. — În cazul cînd militarul nu a fost trecut în rezervă sau retragere pentru motive medicale și dacă se cere pensie de invaliditate, unitatea va întocmi dosarul medical pe care-l va înainta la comisia medico-militară și în caz că cel în cauză se încadrează ca invalid, i se va întocmi dosarul de pensie, după ce se înapoiază dosarul medical de la comisia medico-militară.

Art. 112. — (1) În același termen, menționat la art. 110 din prezentul regulament, în caz de deces al militarului activ, unitatea trebuie să analizeze situația membrilor de familie ai de-

cedatului și în caz că au drept la pensie, să le formeze dosarul de pensie.

(2) În cazul când se pretinde că decesul militarului a avut loc din cauza serviciului militar, precum și atunci când urmașii cer să se constate că sînt incapabili de muncă, unitatea va sesiza comisia medico-militară urmînd ea, după primirea procesului-verbal al acesteia, să formeze și să înainteze dosarul de pensie la organul de pensie.

Art. 113. — (1) Pentru militarii care nu au avut drept la pensie la data trecerii în rezervă sau direct în retragere și dobîndesc acest drept ulterior, dosarul de pensie se formează de către comisariatul militar de care aparține.

(2) Dosarul trebuie întocmit în termen de 30 de zile de la primirea cererii, pentru pensia de serviciu.

(3) În cazul când se cere pensie de invaliditate, comisariatul militar va întocmi dosarul numai după ce militarii respectivi au fost încadrați într-un grad de invaliditate de către comisia medico-militară.

Art. 114. — În cazul când ofițeri și subofițeri din rezervă, cer pensie de serviciu, — condiționată de constatarea incapacității de muncă, comisariatul militar respectiv va cere examinarea acestora de către comisia medico-militară urmînd ea, după primirea procesului-verbal de încadrare într-un grad de invaliditate, să formeze dosarul de pensie.

Art. 115. — (1) Comisariatul militar mai formează dosarul de pensie și pentru membrii de familie ai pensionarilor militari decedați, la cererea acestora, cu actele prevăzute în instrucțiuni.

(2) În cazul când membrii de familie ai pensionarilor militari solicită pensie condiționată de constatarea incapacității de muncă, comisariatul militar va proceda așa cum se arată la art. 113 din prezentul regulament.

Art. 116. — Cererile de înscriere la pensie, precum și cele prin care se depun acte pentru completarea dosarului de pensie, trebuie înregistrate în ziua primirii lor, de către unități, comi-

sariate și organele de pensie. În cuprinsul cererilor se vor menționa actele ce se anexează, iar la înregistrare se va arăta data și numărul de înregistrare.

Art. 117. — (1) Organul de pensie al Ministerului Forțelor Armate, respectiv al Ministerului Afacerilor Interne, verifică întocmirea dosarelor de pensie trimise de unități și comisariate militare, iar dosarele incomplete sau greșit întocmite le înapoiază sau cere completările necesare.

(2) Comandanții (șefii) și comisarii militari sînt direct răspunzători pentru întocmirea la timp și cu toate actele necesare a dosarelor de pensie, precum și pentru exactitatea datelor înscrise în actele pe care le eliberează sau certifică.

(3) Dosarul de pensie cu toate actele componente se păstrează la organul de pensie.

Art. 118. — (1) În cazul când unitatea, din vina ei, nu întocmește și nu depune la timp dosarul de pensie al militarului completat cu toate actele, astfel că cel în cauză nu poate primi pensia de la data de când are dreptul, unitatea va plăti pensionarului o sumă echivalentă cu quantumul pensiilor neprimite de la organul de pensie.

(2) Stabilirea sumei de plată, de la caz la caz, se va face de către organul de pensie respectiv.

(3) Daunele suferite de unitate vor fi imputate și recuperate de la cei vinovați de producerea lor.

Secțiunea a 7-a

Plata pensiei

Art. 119. — (1) Pensia se plătește numai pensionarului titular, iar când acesta este lipsit de capacitate sau are capacitate de exercițiu restrînsă, plata se va face numai reprezentantului său legal.

(2) Când pensia de urmaș a fost stabilită pentru mai mulți membri de familie care locuiesc împreună, plata se face celui care a făcut cererea de pensionare.

Art. 120. — (1) Pensia nu poate fi cedată nici integral, nici parțial.

(2) Pensia poate fi urmărită potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 121. — (1) Pensia și orice alte sume cuvenite pensionarului, rămase neplătite din vina acestuia, vor fi achitate pe trecut, pe cel mult 6 luni în urmă, de la data cererii, în rate lunare egale cu cuantumul pensiei.

(2) În cazul în care neplata pensiei nu se datorește vinei pensionarului, i se vor achita toate sumele restante, dacă acestea sînt cerute în termen de 3 ani de la data de cînd sînt datorate.

Art. 122. — (1) Sumele plătite în plus din vina pensionarului vor fi recuperate de la acesta.

(2) Urmărirea sumelor datorate de pensionar se va face pe baza dispoziției de reținere dată de șeful organului de pensie, întemeiată pe actele de constatarea debitului.

(3) Sumele plătite în plus se rețin din pensiile imediat următoare, pînă la 1/3 din cuantumul lunar al pensiei.

(4) Cînd sumele datorate din pensie, nu pot fi recuperate în întregime, datorită suspendării plății pensiei sau pierderii dreptului la pensie, urmărirea pentru diferențele nerecuperate se va face prin secțiile financiare ale sfaturilor populare, pe baza dispoziției de reținere prevăzută la alineatul 2.

(5) Dacă sumele au fost plătite în plus, fără vina pensionarului, cei din vina cărora s-a făcut plata sînt răspunzători, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, pentru pagubele produse.

Art. 123. — (1) Pensia se achită pe întreaga lună în care s-a produs cauza de încetare a dreptului la pensie.

(2) În caz de deces al pensionarului, pensia neîncasată de cel decedat, inclusiv cea pentru luna în care a avut loc decesul, se va achita persoanelor cu drept la pensie de urmaș. În lipsa acestora se va achita persoanei în îngrijirea căreia se afla pensionarul la data decesului, numai pensia pe luna în care a avut loc decesul.

(3) Cei care au îngrijit de pensionarul decedat, fac dovada acestei situații cu acte oficiale eliberate de organele locale ale Puterii de Stat respective.

Art. 124. — (1) În cazul cînd pensionarul de invaliditate nu se prezintă pentru revizuire la comisia medico-militară, în termenul fixat, fără motive justificate, plata pensiei de invaliditate încetează pe data cînd expiră valabilitatea deciziei de pensie.

(2) Dacă pensionarul invalid este netransportabil și justifică acest fapt prin acte medicale oficiale, el este obligat să anunțe din timp comisia medico-militară respectivă, pentru a fi examinat la domiciliu sau la spital.

(3) În cazul cînd pensionarul prevăzut în alineatul 2, va fi încadrat într-un grad de invaliditate, pensia i se va plăti în continuare de la data expirării valabilității deciziei anterioare, în raport de noul grad de invaliditate.

(4) Dacă pensionarul invalid nu se prezintă la data stabilită pentru revizuirea medicală din motive justificate și dovedite cu acte oficiale, pensia i se va plăti în continuare de la data expirării deciziei de pensie în cazul cînd se prezintă în termen de 30 zile de la încetarea situației de forță majoră și este menținut într-un grad de invaliditate.

(5) Dacă fostul pensionar de invaliditate se prezintă la revizuirea medicală în cel mult un an de la data expirării valabilității deciziei de pensionare, pensia i se va plăti cu începere din prima zi a lunii următoare celeia în care a fost examinat, în cazul cînd va fi încadrat într-un grad de invaliditate. Dacă la revizuirea medicală se constată că nu se mai încadrează într-un grad de invaliditate, după expirarea termenului de contestare sau după infirmarea contestației, pensionarul nu mai are drept de a li examinat de comisia medico-militară în vederea încadrării ca invalid și acordării pensiei pe care a avut-o.

(6) Dispozițiile alineatelor precedente se aplică și urmașilor pensionați pentru motiv de invaliditate cu excepția soției care se poate prezenta oricînd pentru constatarea invalidității.

Secțiunea a 8-a
Suspendarea plății pensiei

Art. 125. — (1) Dreptul la pensie se suspendă pe timpul cît:

a) pensionarul își stabilește domiciliul pe teritoriul alieii țări;

b) pensionarul se află în stare de reținere sau arestare preventivă;

c) pensionarul execută o pedeapsă privativă de libertate cînd condamnarea nu atrage decăderea din drepturile de pensie.

(2) Urmașii cu drept la pensie ai pensionarului militar, au drept la pensie de urmaș, care li s-ar fi convenit în caz de deces al pensionarului, pe tot timpul suspendării plății pensiei acestuia, în situația menționată la alineatul 1, literele „b” și „c”. În caz că pensionarul a avut pensie de invaliditate, iar încadrarea în grad de invaliditate încetează în perioada cît se află în situațiile de mai sus, se va continua plata pensiei la urmași pînă la eliberarea pensionarului.

(3) Dispozițiile alineatului 2 nu se aplică în situația arătată la alineatul 1, litera „b” dacă urmărirea penală sau judecata privește o infracțiune care atrage decăderea din dreptul la pensie.

Art. 126. — (1) Suspendarea plății pensiei începe cu pensia convenită pe luna în care a intervenit situația care determină suspendarea, dacă nu s-a făcut plata pentru această lună.

(2) În cazul cînd pensia a fost încasată, plata pensiei se suspendă începînd cu prima zi a lunii următoare celeia în care a intervenit situația care determină suspendarea.

(3) Organul de pensie respectiv va da decizie motivată, de suspendarea pensiei.

Art. 127. — (1) În caz de eliberare a unui pensionar militar arestat preventiv, după clasarea cauzei pentru lipsă de temeii, sau achitare precum și în caz de amnistierea faptei pentru care a fost arestat, înainte de judecare, se vor plăti sumele datorate

pe întreaga durată a suspendării, scăzîndu-se sumele plățile urmașilor.

(2) Organul de pensie respectiv este obligat să dea decizie de repunere în dreptul de pensie a celui în cauză.

Art. 128. — În caz de executare a pedepsei sau de grațiere, ori de amnistiere a faptei pentru care pensionarul a fost condamnat la pedeapsă privativă de libertate și care a dus la suspendarea pensiei, plata pensiei se reia cu începere din prima zi a lunii următoare celeia în care pensionarul a fost eliberat; de la acea dată încetează plata pensiei pentru urmași, dacă este cazul.

Art. 129. — Organele de urmărire penală, organele procuraturii și instanțele judecătorești, au obligația ca, în termen de 5 zile de la data reținerii ori arestării pensionarului, să comunice această situație, în scris, organului de pensie respectiv, în vederea suspendării plății pensiei.

Art. 130. — (1) Pensionarilor militari concentrați li se suspendă plata pensiei pe data concentrării.

(2) Unitățile militare și pensionarii militari au obligația ca, în termen de 5 zile de la concentrare, să anunțe organul de pensie al Ministerului Forțelor Armate, respectiv al Ministerului Afacerilor Interne, menționînd data concentrării.

(3) La încetarea concentrării, pensionarii se repun în plată, cu începere din ziua încetării drepturilor bănești în situația de concentrat, pe baza adevărîței eliberate de unitate sau de comsariatul militar.

(4) Suspendarea ca și repunerea în plată se fac prin decizie a organului de pensie.

Art. 131. — Ofițerii și subofițerii care potrivit prevederilor decretului pentru reglementarea îndeplinirii serviciului militar sînt menținuți în activitate de serviciu după depășirea limitei de vîrstă a gradelor, pînă la limita de vîrstă prevăzută pentru trecerea în retragere, pe timpul cît sînt menținuți în activitate de serviciu, nu au drept la pensie ci continuă să primească drepturile de soldă ce li se cuvin.

Pierderea dreptului la pensie

Art. 132. — (1) Pierd dreptul la pensie și la ajutor social acei care pînă la 23 august 1944 au desfășurat o activitate anti-democratică, reacționară, potrivnică intereselor poporului, acei care au militat și au avut un rol activ în introducerea dictaturii militare fasciste, precum și acei care manifestă atitudine dușmănoasă față de regimul democrat-popular, astfel :

a) au fost condamnați pentru infracțiuni contra păcii și umanității, indiferent dacă au executat sau nu pedeapsa ;

b) au fost condamnați pentru infracțiuni contra securității statului ;

c) au fost condamnați pentru activitate intensă contra clasei muncitoare ;

d) au fost condamnați la degradare militară ;

e) au fost condamnați pentru sustrageri din avutul obștesc, dacă valoarea pagubei depășește suma de 20.000 lei, sau care, după o condamnare pentru sustragere din avutul obștesc indiferent de suma sustrasă au fost din nou condamnați, ca recidiviști tot pentru sustragere din avutul obștesc ;

f) în alte situații — chiar dacă nu au fost condamnați — care se vor stabili prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

(2) Mai pierd dreptul la pensie și cei care :

a) au pierdut cetățenia R.P.R. ;

b) au părăsit țara în mod ilegal sau refuză să se înapoieze în țară ;

c) au fost condamnați pentru că au prezentat acte false în vederea obținerii dreptului la pensie ;

d) și-au provocat o invaliditate în mod voit, în vederea stabilirii unui drept la pensie, însă numai în ceea ce privește dreptul la pensie decurgînd din această invaliditate ;

e) au căpătat o invaliditate săvîrșind o faptă penală, însă numai în ceea ce privește dreptul la pensie decurgînd din această invaliditate.

(3) Pentru activitatea în muncă după pierderea dreptului la pensie, se poate dobîndi un nou drept la pensie în condițiile prevăzute de lege.

CAPITOLUL VII

RECALCULAREA PENSIILOR ACORDATE ÎNAINTE DE 1 AUGUST 1959

Art. 133. — Pensiile de serviciu, de invaliditate și de urmaș stabilite pe baza legilor anterioare înaintea datei de 1 august 1959, se recalculează după normele prevăzute în acest capitol.

Art. 134. — Elementele care stau la baza recalculării pensiilor sînt următoarele :

a) vechimea în serviciu ;

b) drepturile de soldă tarifară ;

c) gradul de invaliditate și cauza invalidității ;

d) gradul militar.

Art. 135. — Vechimea în serviciu precum și dovedirea ei se va stabili după normele arătate la capitolul VI, secțiunea 1 și 2.

Art. 136. — (1) Gradul de invaliditate este cel menționat în ultimul proces-verbal întocmit de comisia medico-militară.

(2) Pînă la data de 1 august 1960 toți pensionarii invalizi, indiferent de invaliditate și vîrstă, vor fi revizuiți medical, pe baza noului barem medical.

(3) Pînă la noua revizuire medicală, pensionarii de invaliditate vor continua să primească pensia recalculată, în raport de gradul de invaliditate prevăzut în procesele-verbale ale comisiilor medico-militare.

Art. 137. — Gradul militar se ia în considerare la recalculare, după normele prevăzute la capitolul VI, secțiunea a 3-a.

Art. 138. — (1) Drepturile de soldă, pe baza cărora se face recalcularea pensiilor sînt :

— solda de grad, corespunzătoare ultimului grad avut în activitate :

— solda de funcție la minim, corespunzătoare ultimului grad avut în activitate. Pentru plutonieri se ia ca bază solda de funcție la maxim, corespunzătoare acestui grad.

(2) Cuantumul soldei de grad corespunzătoare fiecărui grad de ofițer și subofițer, precum și cuantumul soldei de funcție la minim, (maxim pentru plutonieri) corespunzătoare fiecărui grad de ofițer și subofițer este cel prevăzut în actele normative în vigoare, privind stabilirea drepturilor bănești ale personalului Forțelor Armate la data de 1 august 1959.

(3) Funcția corespunzătoare fiecărui grad este cea prevăzută la art. 91 din prezentul regulament iar drepturile de soldă sînt cele prevăzute pentru trupele de uscat din Ministerul Forțelor Armate, indiferent de funcția îndeplinită, de salarizarea primită, de armă și specialitatea avută și de data trecerii în rezervă sau direct în retragere.

Art. 139. — (1) Pensiile de serviciu, de invaliditate și de urmaș, stabilite pe baza legilor anterioare, se recalculează în conformitate cu prevederile decretului, privind acordarea de pensii ofițerilor și subofițerilor și a prezentului regulament.

(2) Cuantumul pensiei recalculate, se stabilește astfel :

a) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere pînă la 23 august 1944, în procent de 60% din pensia ce li s-ar cuveni pe baza dispozițiilor decretului fără a se depăși plafonul de 800 lei lunar pentru generali și amirali și 700 lei pentru ceilalți militari;

b) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere între 23 august 1944 — 1 ianuarie 1949 și care au participat la războiul antihitlerist în orice comandament, unitate sau serviciu care a intrat în compunerea armatei operative, în procent de 75% din pensia ce li s-ar fi cuvenit pe baza prevederilor decretului, fără a se depăși plafonul de 1.200 lei lunar pentru generali și amirali și 1.000 lei lunar pentru ceilalți militari. Celor care nu au participat la războiul antihitlerist, li se aplică prevederile de la litera „a” de mai sus ;

c) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere între 1 ianuarie 1949 — 27 mai 1958 (respectiv 16 aprilie 1958 pentru Ministerul Afacerilor Interne), în procent de 90% din pensia ce li s-ar cuveni pe baza prevederilor decretului, fără a se depăși plafonul de 1.600 lei lunar pentru generali și amirali și 1.200 lei lunar pentru ceilalți militari ;

d) pentru militarii trecuți în rezervă sau retragere după 27 mai 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Forțelor Armate, respectiv 16 aprilie 1958 din unitățile și formațiunile Ministerului Afacerilor Interne, pînă la data intrării în vigoare a decretului, cuantumul pensiei se recalculează ca și pentru militarii care vor fi trecuți în rezervă sau direct în retragere după această dată.

Art. 140. — Pensiile urmașilor se vor recalcuła după normele prevăzute la capitolul V, iar cuantumul pensiei se va stabili în raport de pensia recalculate la care ar fi avut dreptul susținătorul decedat.

Art. 141. — Cei care nu au îndeplinit condițiile cerute de legile anterioare pentru a obține pensie, precum și cei care deși au îndeplinit condițiile legale, nu au cerut pensie, dacă cer acest drept și îndeplinesc condițiile legale, li se aplică pentru calculul pensiei prevederile prezentului capitol.

Art. 142. — Cei care primesc pensie de serviciu pe baza unor legi anterioare, dacă nu îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute de prezentul regulament, vor primi pensia recalculate în raport de vechimea în serviciu, fără a fi mai mică de 250 lei lunar.

Art. 143. — (1) Pensia recalculate nu poate fi mai mică de :
— 350 lei pentru ofițeri și subofițeri, dacă au cel puțin 25 ani vechime în serviciu ;

— 250 lei pentru ofițeri și subofițeri, dacă au o vechime mai mică de 25 ani.

(2) Dacă în urma recalcularii, în unele cazuri, rezultă o pensie mai mică decît pensia avută, inclusiv compensația de car-

telă, se va menține cuantumul vechi al pensiei plus echivalentul compensației de cartelă, chiar dacă acest cuantum depășește plafonul maxim al pensiei.

(3) Compensația de cartelă pentru pensionari și soțiile lor nesalariate se desființează, cu excepția situației arătate la alineatul 2, cind compensația se include în cuantumul pensiei.

Art. 144. — (1) În perioada de recalculare a pensiilor anterioare, pensionarii vor continua să primească pensia veche.

(2) În cazul în care, în urma recalculării, vor rezulta diferențe în plus față de pensiile vechi, acestea se vor stabili și plăti cu începere de la data intrării în vigoare a decretului.

(3) În cazul în care pensionarii nu mai îndeplinesc condițiile legale pentru a primi pensie, sumele încasate în perioada de recalculare, nu vor fi restituite.

Art. 145. — Soțiile de foști militari, care au avut 15 ani de conviețuire cu militarul care a decedat în timpul și din cauza serviciului și care în această situație primesc pensie, vor fi menținute în drepturile de pensie care se vor recalcula după normele stabilite în prezentul capitol.

Art. 146. — Recalcularea pensiilor se face de către organul de pensii din Ministerul Forțelor Armate, respectiv din Ministerul Afacerilor Interne, pentru pensionarii ce le aparțin, emițindu-se decizii care se comunică pensionarilor respectivi.

Art. 147. — (1) Deciziile privitoare la recalcularea pensiei pot fi contestate de cei în cauză, la comisia pentru soluționarea contestațiilor, în termen de 3 luni de la primirea deciziei.

(2) Contestațiile introduse vor fi rezolvate, după terminarea operațiunilor de recalculare, fără a depăși 3 luni de la data terminării lucrărilor de recalculare.

Art. 148. — Pensiile speciale acordate prin hotărâri ale Consiliului de Miniștri, se vor recalcula în condițiile prevăzute în decret și prezentul regulament privind stabilirea pensiilor pentru merite deosebite.

CAPITOLUL VIII AJUTOARE ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ

Art. 149. — (1) Pensionarii militari au drept la ajutor în caz de deces a oricărui membru de familie din cei prevăzuți în art. 52 din prezentul regulament.

(2) În caz de deces al unui pensionar militar, au drept la ajutor membrii de familie ai acestuia sau persoanele străine de familie care au suportat cheltuielile ocazionate de deces.

Art. 150. — Ajutorul de deces se acordă potrivit normelor și în cuantumul stabilit pentru angajați și pentru membrii lor de familie, în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat, fără a li se cere condiții de vechime.

Art. 151. — Pensionarii militari, precum și membrii lor de familie, primesc ajutor în caz de deces, numai dacă nu sînt angajați. Plata se face prin comisariatul militar de raion sau oraș în raza căruia domiciliază sau a domiciliat pensionarul în ultima lună înainte de deces.

(2) În București, plata ajutoarelor de deces se face de către Comisariatul militar al orașului București, pentru toate raioanele.

(3) Pensionarii militari care sînt în muncă, precum și membrii lor de familie, în caz de deces al pensionarului sau al unui membru de familie, primesc ajutor de deces de la unitatea unde sînt angajați.

Art. 152. — (1) Pentru acordarea ajutorului de deces, soția și copiii se consideră că se aflau în întreținerea decedatului, prin simpla lor calitate de soție sau copii.

(2) Părinții, frații și surorile se consideră că se aflau în întreținerea decedatului numai în cazul cînd nu realizau venituri lunare mai mari de 300 lei.

Art. 153. — Actele necesare pentru acordarea ajutorului în caz de deces al pensionarului sau membrilor lui de familie, sînt

cele stabilite în instrucțiunile Ministerului Forțelor Armate, respectiv ale Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 154. — Pensionarii și membrii lor de familie beneficiază de asistență medicală și medicamente, prin unitățile sanitare ale Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, în condițiile prevăzute în normele legale în vigoare.

Art. 155. — (1) Pensionarii militari au drept la proteze chirurgicale, dentare, ochelari, centuri abdominale și aparate ortopedice, prin Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale precum și la cheltuielile de transport dus și întors pînă și de la centrele unde acestea se confecționează, după aceleași norme ca și angajații.

(2) Pensionarii militari pot fi trimiși la tratament balneo-climatic, în sanatoriile balneare ale Consiliului Central al Sindicatelor și cele ale Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale.

(3) Pensionarii militari care primesc pensie pentru merite deosebite și membrii lor de familie pot fi trimiși pentru tratament balneo-climatic la sanatoriile Ministerului Forțelor Armate, respectiv ale Ministerului Afacerilor Interne, în aceleași condiții ca și militarii din cadrele permanente.

Art. 156. — (1) Pensionarii pot fi internați în căminele de pensionari sau căminele de bătrîni organizate de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, sau de comitetele executive ale sfaturilor populare.

(2) Pensionarii invalizi de gradul I și II, pot fi primiți în căminele-spital de pensionari invalizi organizate de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale și de comitetele executive ale sfaturilor populare.

Art. 157. — Pensionarii invalizi de orice grad se pot califica și recalifica în școlile profesionale speciale. Pe toată această perioadă ei au dreptul, în afară de pensie, la :

- a) întreținere și îmbrăcăminte ;
- b) manuale și materiale didactice ;
- c) cheltuieli de transport.

CAPITOLUL IX DISPOZIȚII FINALE

Art. 158. — (1) Pensia de orice fel se stabilește la cererea celui îndreptățit. Pensia de serviciu se stabilește și la cererea unității.

(2) Comandanții (șefii) sînt datori să ia măsuri pentru ca dosarele personale ale ofițerilor și subofițerilor să fie completate, încă din timpul cît aceștia sînt în activitate, cu datele și actele necesare pentru stabilirea ulterioară a dreptului la pensie.

Art. 159. — (1) Cererile de pensie introduse înainte de 1 august 1959, precum și contestațiile nerezolvate, vor fi soluționate după normele în vigoare la data cererii dreptului și aceasta numai pentru pensiile convenite pînă la data de 1 august 1959.

(2) După data de 1 august 1959, pensia se va recalcula după normele prevăzute pentru recalcularea pensiilor existente în plată.

(3) În cazul în care cererea de pensie a fost introdusă după data de 1 august 1959, iar cel care cere pensie are dreptul să o primească pentru o perioadă anterioară, se va proceda astfel :

- a) pentru perioada anterioară datei de 1 august 1959, se vor acorda drepturile convenite potrivit legii în vigoare în acea perioadă ;
- b) de la data intrării în vigoare a decretului, se vor acorda drepturile prevăzute de acesta.

Art. 160. — (1) În caz de schimbare a numărului de urmași cu drept la pensie, sau de transformare a pensiei dintr-o categorie în alta, noua pensie se va plăti cu începere din prima zi a lunii următoare celeia în care s-a înregistrat cererea de schimbare sau transformare a pensiei.

(2) În caz de reducere a numărului urmașilor cu drept la pensie, recalcularea pensiei pentru restul urmașilor cu drept la pensie, se face din prima zi a lunii următoare celeia în care s-a produs schimbarea.

Art. 161. — (1) Pensionarii militari chemați în activitate, încetează de a mai primi pensia acordată.

(2) Organele de cadre ale unităților și pensionarii sînt obligați să anunțe organul de pensie M.F.A., respectiv M.A.I., rechemarea în cadrele active, cu mențiunea ordinului și datei în vederea încetării plății pensiei.

Art. 162. — (1) Pensionarii militari care pe durata concentrării, au contractat vreo invaliditate în legătură cu îndeplinirea obligațiilor ce decurg din serviciul militar, au dreptul de a primi de la Ministerul Forțelor Armate, respectiv de la Ministerul Afacerilor Interne, pensia de invaliditate stabilită în condițiile arătate la art. 22, litera „a” din prezentul regulament.

(2) Rezerviștii concentrați care nu sînt pensionari militari, dacă pe timpul concentrării au contractat vreo invaliditate în legătură cu îndeplinirea obligațiilor ce decurg din serviciul militar, au dreptul să primească pensie de invaliditate de la organele de prevederi sociale de pe lângă comitetele executive ale sfaturilor populare, pe baza legii privind drepturile la pensie în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat. În cazuri excepționale, cu aprobarea ministrului Forțelor Armate, respectiv a ministrului Afacerilor Interne, se poate acorda acestor rezerviști, pensie de invaliditate de către Ministerul Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne, după prevederile decretului și ale regulamentului de față.

Art. 163. — (1) Pensionarii militari ai Ministerului Forțelor Armate care trebuie să se prezinte pentru revizuirea medicală, în fața comisiilor medico-militare, au dreptul la foi de drum dus și întors, care vor fi eliberate cu cel mult 30 de zile înainte de termenul fixat pentru prezentare la revizuire, de către comisariatul militar pe raza căruia domiciliază. Ele se vor elibera pe baza cererii celui în cauză și a copieii de pe procesul-verbal din care reiese data la care trebuie să se prezinte la spitalul militar cel mai apropiat. Copia procesului-verbal va fi certificată de comisarul militar care va aproba și elibera foile de drum.

(2) În cazul cînd un pensionar militar de invaliditate este

chemat din oficiu de către Direcția Sanitară-Farmaceutică din Ministerul Forțelor Armate, pentru revizuire și expertiză medicală, foile de drum necesare se vor asigura de către comisariatul militar.

(3) Cei chemați la comisiile medicale ale Ministerului Afacerilor Interne, în situațiile de la alineatele 1 și 2, primesc cheltuielile de transport de la unitățile M.A.I. cele mai apropiate de domiciliu.

(4) În orice alte situații, cheltuielile de transport pentru prezentarea la comisia medico-militară de spital sau la comisia medico-militară pentru soluționarea contestațiilor, se suportă de cei în cauză.

Art. 164. — Cetățenii unui stat străin și urmașii lor, domiciliați pe teritoriul Republicii Populare Romîne, pot cere înscrierea la pensie, pe baza dispozițiilor decretului și a prezentului regulament, pentru timpul servit în țara străină, potrivit convențiilor încheiate între Republica Populară Romînă și statul respectiv.

Art. 165. — (1) Militarii în termen, elevii școlilor militare și ai instituțiilor militare de învățămînt superior care nu au grade de ofițeri sau subofițeri, care au contractat invalidități în timpul îndeplinirii serviciului militar, au dreptul la pensie de la organele de prevederi sociale, în condițiile stabilite de legea privind drepturile la pensie în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat.

(2) Pensionarii militari, proveniți din foști militari în termen, elevi de școli militare sau ai instituțiilor militare de învățămînt superior care nu au grade de ofițeri sau subofițeri, pensionați pentru invaliditate în baza legii anterioare, vor fi preluați de organele de prevederi sociale, urmînd să li se recalculeze pensia în condițiile prevăzute de legea privind drepturile la pensie în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat și regulamentului respectiv de aplicare.

(3) Plata pensiei vechi pentru această categorie de pensionari militari se va face în continuare de Ministerul Forțelor Armate, respectiv Ministerul Afacerilor Interne, pînă la 31 decembrie 1959.

(4) Diferențele eventuale de pensie după recalcularea făcută de către organele de prevederi sociale, de pe lângă comitetele executive ale slaturilor populare, se vor plăti retroactiv de la 1 august 1959 de către aceste organe.

Art. 166. — Pentru pensionarea militarilor menționați la art. 165, alineatul 1 din prezentul regulament, dosarul de pensie se va forma de către comisariatul militar în raza căruia își are domiciliul cel în cauză, care va fi trimis organului de prevederi sociale de pe lângă comitetul executiv al statului popular raional sau orășenesc respectiv.

Art. 167. — Ofițerii și subofițerii trecuți în rezervă sau re-tragere fără drept la pensie, precum și pensionarii militari care se încadrează ca salariați, pot cere acordarea pensiei de bătrînețe sau de invaliditate de la organele de prevederi sociale, după normele legii privind drepturile la pensie în cadrul Asigurărilor Sociale de Stat, renunțând la pensia militară dacă au avut-o. Vechimea în serviciu pe care au avut-o în cadrele permanente ale Forțelor Armate, se va lua în calcul la stabilirea acestor pensii pe baza normelor prevăzute în decretul care reglementează drepturile de pensie ale ofițerilor și subofițerilor.

Art. 168. — (1) Orice sume plătite în plus pensionarilor cu titlu de pensie și alte drepturi aferente, datorită unor greșite stabiliri, pînă la data intrării în vigoare a decretului, nu se mai urmăresc.

(2) Nu intră în prevederile de la alineatul 1, drepturile stabilite ilegal ca urmare a actelor false, a unor declarații nesincere sau cu omisiuni, precum și orice alte stabiliri săvîrșite cu intenție frauduloasă.

Art. 169. — Frațiunile de leu ce rezultă din calcularea și recalcularea pensiilor se întregesc la un leu în favoarea pensionarului.

Art. 170. — Cei care vor falsifica acte pentru obținerea drepturilor la pensie și ajutoare sau vor folosi asemenea acte ori

vor săvîrși alte încălcări ale dispozițiilor privind regimul pensiilor, în cazul în care constituie infracțiuni, vor fi pedepsiți potrivit legii penale.

Art. 171. — Normele de pensionare prevăzute în prezentul regulament, se extind și asupra personalului militarizat aparținînd Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 172. — Toți comandanții (șefii) precum și cei care au în sarcina lor aplicarea dispozițiilor decretului și a prezentului regulament, dacă în mod intenționat sau din neglijență, întîrzie rezolvarea cererilor de pensionare, sau întocmesc dosarele sau actele cu erori, incomplete sau cu date false, răspund disciplinar, penal și material potrivit legilor în vigoare.

Art. 173. — Ministrul Forțelor Armate, respectiv ministrul Afacerilor Interne sînt autorizați să elaboreze norme tehnice privind plata pensiilor și ajutoarelor și decontarea cheltuielilor.

Art. 174. — Lucrările de recalculare a pensiilor, existente în plată la data de 1 august 1959, se vor termina pînă la 1 noiembrie 1959.

CUPRINSUL

	<u>Pași</u>
— Decretul 293/1959 privind reglementarea drepturilor de pensie ce se acordă ofițerilor și subofițerilor	3—18
— Regulamentul 1302/1959 de aplicare a Decretului 293/1959	19—73